

Nepriklausoma

Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 28

1978 m. RUGSĖJO - SEPTEMBER 20 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Po talkos susitarimo - Begin ir Sadat džiaugiasi taika, bet džiaugsmingiausias JAV prezidentas J. Carter. (The Gazette, Montreal).

PASKELBTAS VIDURINIŲJŲ RYTŲ TAIKOS PLANAS

Po 13 dienų trukusių uždarytų Camp David pasitarimų tarp Egipto prezidento Sadat, Izraelio premjero Begin ir juos sušaukusio JAV prezidento Carter, tyla buvo nutraukta ir televizijoje specialiu pranešimu sustabdytos kitos programos, skelbiant šių pasitarimų rezultatus. Baltuose Rūmuose vykstanti Taikos Plano pasirašymo ceremonija buvo televizuojama.

Prezidentas Carter is, matomai nušvitęs ir patenkintas, gyrė "drąsą ir išmintį" abiejų Vid. Rytų lyderių ir džiaugėsi, kad susitarti per 13 dienų pavykė geriau, negu jis tikėjosi.

Du raštai buvo pasirašyti, kurie duoda planą ir kryptį pilnai Taikos sutarčiai. Ji bus pasirašyta už trijų mėnesių.

Tarpinę valdžią Izraelio okupuotoje Vakarų Kranto srityje sudarys 5-ųjų metų valdymui Izraelio, Jordano ir Palestiniečių atstovai. Saugumui užtikrinti bus paprašyta Tarptautinių Taikos Batalijonų, Amerikai nedalyvaujant.

Egiptas atsisitrauks iš okupuotos Sinajaus dykumos per 3-9 mėnesius nuo Taikos Sutarties pasirašymo.

Izraelis atitrauks paskutiniuosius kariuomenės dalinius iš Sinajaus tarp 2-3 metų.

Neapdykta ir karai Viduriniuose Rytuose tęsėsi 30 metų ir šis Taikos Planas yra svarbus istorinis įvykis.

Sadat'as, kreipęsis po prez. Carter'io pranešimo, pavadino pasitarimų rezultatus "dideliais laimėjimais ne tik Egipto ir Izraelio tautoms, bet ir visam pasauliui".

Begin, išreiškęs didelį šių pasitarimų nuopelną prez. Carter'ui, pavadino Sadat'ą savo draugu ir pažadėjo įgyvendinti taiką greičiau, negu per 3 mėnesius.

Palestiniečiams pažadėta savivalda.

CIA MATO KREMLIAUS TAKTIKAS

Sovietų užsienio politika remiasi melo skleidimu, gandas, falsifikuotais dokumentais ir kitokia propaganda, kad sukeltų neigiamą opinią apie JAV-bes, -tvirtina CIA savo paskelbtame rašte Atstovų Rūmams.

Rašte sakoma, kad Vakaruose tikima, jog pranešimai ar tvirtinimai, ateina iš oficialių įstaigų turi būti patikimi ir teisingi, tokių inhi bicijų neturi sovietų propagandaistai. Jie stengiasi izoliuoti Ameriką nuo alijantų, sukurti jos "agresyvos, imperialistinės ir rasistinės valstybės vaizdą" visame pasaulyje. Etikos nesilaikoma, ji subordinuojama sovietinei valstybei.

Kaip pavyzdį, pranešimas nurodo, kad Sovietų spauda komentuoama Aldo Moro pagrobimą ir nužudymą, visomis jėgomis bandė sudaryti Europoje nuomonę, kad tai buvo Vakarų Saugumo darbas, ypač CIA.

Kitas pavyzdys - sufalsifikuotas JAV ambasadoriaus laiškas Kaire, "siųstas" Amerikos ambasadoriui Saudi Arabijoje. Laiške raginama nuversti Sudano vyriausybę. Laiškas stebėkliai atsidūrė Beirute, Sudano Ambasadoj...

TYRINĖ JAMOS KAINOS

Montrealio meras Drapeau pažadėjo netrukdyti apklausinėjimui dėl Olimpino Stadioną statybos išlaidų, jeigu jie nebus naudojami politiniams tikslams. Jis pats jau buvo asmeniškai advokatų apklausinėtas ir duos viešą pareiškimą netrukus.

KANAPĖS - VĖŽIO LIGOS AUKOMS

JAV Vėžio Ligų Tyrinėjimo Centre daromi eksperimentai kanapių ekstraktais sumažinant vėžimui ligą sergantiems, kurie gydomi radiacija ir kitokiais antivėžiniais vaistais.

Doza kanapių yra keletą kartų didesnė už vienos kanapinės cigaretės.

PASMERKTAS - PAGAL PLANĄ

Neseniai SSSR teismo procedūra parodė dar vieną ironišką (pagal sovietus, tur būt, neiššifruojamą) sceną.

Teisiant amerikonių biznesierių Francis Jay Crawford, viena liudininkė teisme prisiekė, kad ji susitiko su kaltinamuoju Maskvos Inturisto hotelyje, kambaryje 1821, susitarti dėl ileagalaus rublių -dolerių pasikeitimo. Tikru moje, tuo metu Crawford buvo septyniais aukštais nutoles nuo minimo kambario.

Kitas sovietų liudininkas tvirtino, kad panaši transakcija įvyko praėjusių metų gruodžio mėnesį, nors tuo laiku Crawford buvo JAV-se. Kai ta tragikomedija vyko, kiti kaltinamieji bandė įtikinti Crawford'ą, kad jis pakeistų savo tvirtinimus, jog nekaltas ir "prisipažintų" kartu su jais.

Crawford, 37 m. amžiaus, yra atstovas International Harvest, Maskvos teisme yra kaltinamas sovietinių įstatymų pažeidimu, keičiant 8.500 dol. į 20.000 rublių su sovietų juodarinkiais paskutinių 14 mėnesių bėgyje. Oficialiai už 8.500 dol. galima gauti 5.903 rublius.

Nežiūrint to, kad Crawford tvirtino esąs nekaltas, nežiūrint, kad sovietų advokatas parodė neįprastas pastangas jį gindamas, Crawford'ui buvo paskirta 5 metų sąlyginė bausmė.

Amerikonių specialistai mano, kad sovietai "švelniai" nubaudę Crawford'ą ir leidę jam tučtuojau išvykti, ruošia kelią galimam kalinių pasikeitimui, ypač su dvejais sovietų JT tarnautojais, kurie bus teisiami Newark'e spalio 27 d. už šnipinėjimą. Jie du buvo pagauti 3 savaites prieš Crawford'o Maskvoje suėmimą...

BENDRUOMENYBĖS

pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga

1573 bloor west toronto, ont., canada m6p 1a6

APIE PLJS RAŠINIŲ KONKURSA

Šių metų pradžioje Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga paskelbė pasaulinio masto rašinių konkursą visam jaunimui nuo 16-35 m. amžiaus. Nors konkursas jau artėja prie galo (darbai turi

PLJS RAŠINIŲ KONKURSA

KAS GALI DALYVAUTI ?

- visų kraštų jaunimas nuo 16-35 m. amžiaus, išskyrus centrinės PLJS valdybos narius
AMŽIAUS SRITYS
- konkursas padalintas į dvi dalis, pagal amžių: a) 16-24 m. b) 25-35 m.

RAŠINIŲ SRITYS

a) beletristika - grožinė literatūra: apysaka, anekdotas, novelė ir pan.
b) poezija - eilėraštis ar eilėraščių rinkinys
c) žurnalistika - reportažas, aprašymas, tikro įvykio, svarstymas aktualaus klausimo, ir pan.
d) dvikalbė sritis - nemokantiems lietuviškai - dalyvis parašo straipsnį savo krašto kalba (rašinio turinys turi liesti lietuvišką temą) rašinys turi būti ne beletristinio, bet žurnalistinio pobūdžio, autorius pasirūpina, kad kas nors išverstų jo darbą į taisyklingą lietuvių kalbą

TEMOS IR ILGIS

KUR IR KAIP SIŪSTI

- rašiniai turi būti mašinėle rašyti, naudojant kas antrą eilutę (ant kiekvieno lapo pažymėti slapyvardį, o į atskirą vokelį įdėti tikrą pavardę ir adresą (pažymėti amžiaus grupę ir rašinio sritį); dvikalbės srities dalyviai siunčia ir originalą ir vertimą. Rašinius siųsti į būstinę: "PLJS KONKURSA", 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6 iki 1978 m. gruodžio 1 d.

VERTINIMO KOMISIJA

- komisiją sudaro trys akademikai: dr. R. Šilbajoris, dr. D. Valiukėnaitė, V. Mickevičius

PREMIJOS

16-24 m. - pirmą premiją kiekvienoje rašinių srityje - \$150.
antra premija kiekvienoje rašinių srityje \$50.
25-35 m. - pirmą premiją kiekvienoje rašinių srityje - \$200.
antra premija kiekvienoje rašinių srityje \$75.
@ kanadiški doleriai

BROŠIŪRA

- PLJS paskelbs visų dalyvių pavardes, kraštus ir rašinių temas. Jei atsirastų labai gerų rašinių ar eilėraščių, PLJS juos išspausdins specialioje brošiūroje, kuri bus platinama Jaunimo Kongreso metu.

būti mums atsiųsti iki š. m. gruodžio 1 d.), mes vis dar girdime pasitelravimų apie taisykles. Taigi, pristatome vėl visas PLJS rašinių konkurso taisykles, su nauju priedu - premijų paskirstymu.

Šiuo metu taip pat norime padėkoti visiems konkurso mecenatams. Lig šiol mums prižadėjo ar jau įteikė aukas šie vienetai ir paskiri asmenys: Rodney miestelio lietuvių klubas, PLB-nė, Žurnalistų Sąjunga, Vydūno Jaunimo Fondas, Kanados LJS, P. Adamonis (Montreal), V. Matulaitis (Weston), V. ir G. Agurkiai (Hamilton), L. Balsys (Toronto), O. Šiurnienė (Delhi), J. ir A. Kutra (Santa Monica). NUOŠIRDUS AČIU. Kadangi šių mecenatų aukos nepadengs visų premijų, PLJS mielai priims aukas iš kitų žmonių, kurie domisi lietuviško žodžio išlaikymu mūsų jaunimo tarpe. K. Pareštytė, PLJS.

NESIBAIGIANČI Bausmė LIETUVIUI

Gauta tikrų žinių, kad viename šiaurės Sibiro koncentracijos lageryje yra dar gyvas Justas GIMBUTAS (vienas miško brolių). Jis buvęs nuteistas 25-iesiems metams, per eilę kalėjimų pasiekė šiaurės Sibirą. Iškalbėjęs 25 metus, buvo pridėti kiti 5 metai, būk tai už pasikėsinimą pabėgti. Iš tų 5-ųjų metų jam likę dar du. Yra pavojus, kad ir po šių 5 metų jis nebus paleistas.

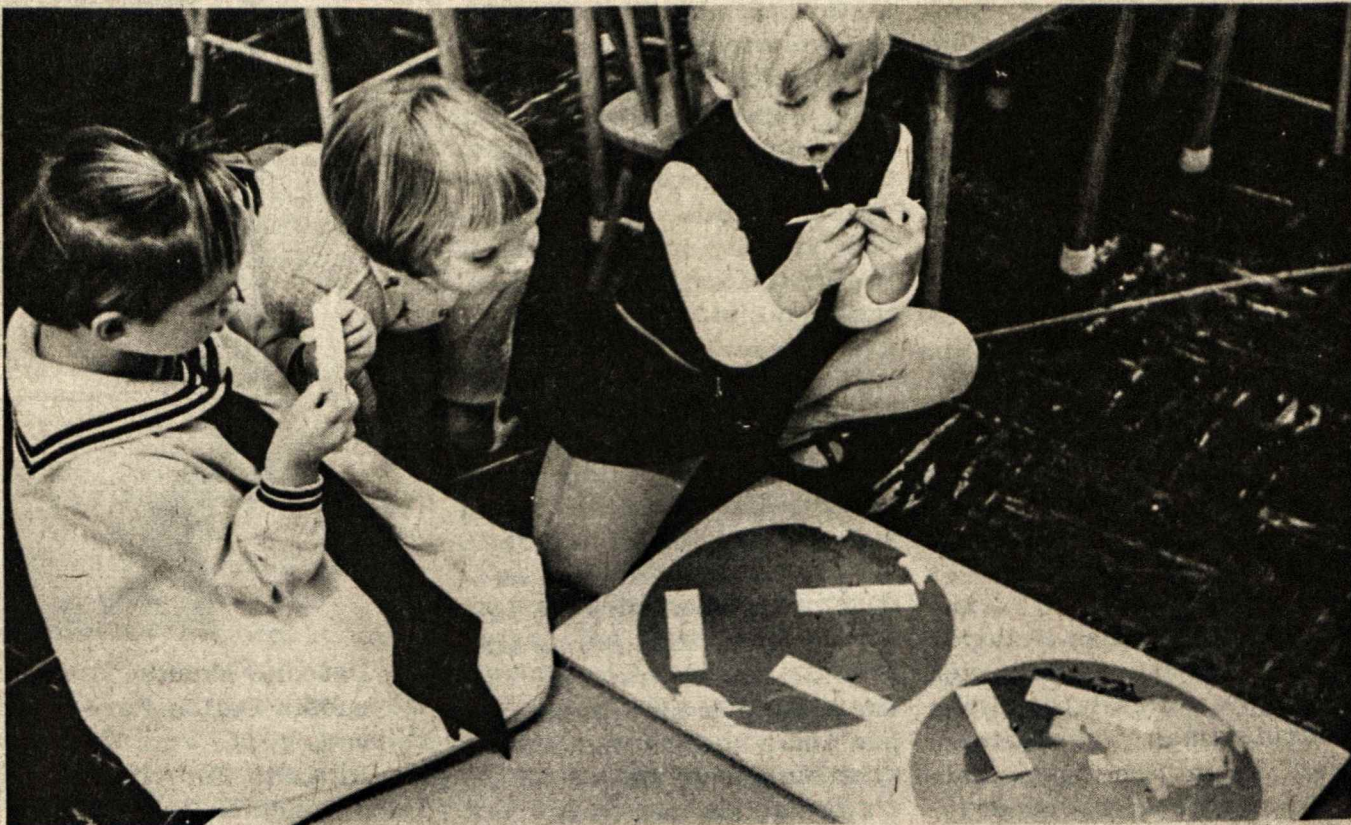
Komunistai pavartojo visokius pažadus ir tortūras, kad užverbavus jį šnipinėjimui, bet jo nepalaužė. Nėl - bai seniai Naujų Metų sutikimo vakarą, visus kalinius suvarius į atatinamą patalpą - salę, Justas Gimbutas staiga išėina į kalinių priekį ir pareiškia turįs ypatingą pranešimą. Kalbėjo maždaug sekančiai: Kas šiame popie - riuje parašyta, tai parašyta tikru mano krauju. Aš Justas Gimbutas pareiškiu, kad jokios tortūros nepalaužė mano ištikimybės Jėzui Kristui ir Lietuvai. Čia pat sargų buvo griebtas ir labai sumuštas ir gavo šešis mėnesius karcerio. Dabar jo sveikata esanti labai silpna. Laisvo pasaulio lietuviai prašomi jam rašyti adresu: Justas Gimbutas Moscow, SSSR, 5110 - IZH.

Laiškus siųsti tik apdraustus su gavimo parašu, nes paprastu paštu siunčiamų laiškų kaliniai paprastai negauna.

Kur Žmogaus Teisės? Kodėl mylėti Rusiją - gerai, mylėti Lietuvą - nusikaltimas?

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŲSŲ!

NL-va naujiems skaitytojams siunčijama už pusę prenu - meratos kainos. Laukiame užsisakymo su pinigais!

... MES LIETUVIUKAI, TAIPGI, PRADĖJOME LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ...

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Suite D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12,00, visur kitur - \$13,00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18,00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

V-jo PLB Seimo Nutarimai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-sis Seimas, susirinkęs
birželio 30 - liepos 4 dienomis Toronte, Kanadoje, dalyvaujant
atstovams iš Argentinos, Australijos, Didž. Britanijos, JAV-
bių, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Urugvajaus, Venecue-
los, V. Vokietijos ir N. Zelandijos, pareiškia savo nusistaty-
mą šiais klausimais:

III - LIETUVIŲ KULTŪRINIAI REIKALAI

1. Seimas pritaria IV-
sios PLB Valdybos kultūri-
niams ryšiams su kitais
kraštais ir ragina naująją
PLB Valdybą juos tęsti, taip
pat išplečiant į Europą ir
Australiją. Stengtis, kad re-
pertuarai visų pirma būtų
lietuviški.
2. Seimas ragina visus
lietuvius ir visų Kraštų
Bendruomenių vadovybes
remti Jaunimo Kongresus,
prašo į Mokslo ir Kūry-
bos simpoziumus kviesti
mokslininkus ir iš kitų kraš-
tų ir siūlo paskirti Kraštų
Bendruomenių vadovyboms
organizuoti keliones į kitus
kraštus, pavyzdžiui į Austra-
liją, Europą, Pietų Ameriką ir
kitur su tikslu palaikyti
siglaudesnius savitarpio ry-
šius.
3. Seimas ragina visų
Kraštų Bendruomenes ruošti
daugiau vadovų chorams,
tautinių šokių bei teatro gru-
poms ir kitiems meniniams
vienetams.
4. Seimas siūlo PLB Val-
dybai steigti komisiją, kurios
tikslas būtų aprūpinti priei-
namomis kainomis visų
kraštų lietuvių knygomis,
plokštelėmis, laikraščiais ir
kitais leidiniais.
5. Seimas ragina PLB V-
bą sudaryti sąlygas kuriame
nors Šiaurės Amerikos uni-
versitete pastoviai lituanis-
tikos katedrai.
6. Seimas siūlo PLB
Valdybai peržiūrėti išeivijos
lietuvių kultūros politiką,
skiriant daugiau dėmesio
toms sritims, kur susiduria-
ma ypač su sovietinės ideo-
logijos ir Maskvos politinių
varžtų iškrėpymais.
7. Seimas prašo visų
Kraštų Lietuvių Bendruome-
nės ir visas lietuvių organi-
zacijas švęsti karaliaus
Mindaugo vainikavimą drau-
ge su Vasario 16 - sios
švente.

PANORAMA

NEORTODOKSINIS PASISAKYMAS DĖL JAUNIMO IR VLIKO

Nuolatinis TĖVYNĖS SAR-
GO (krikščionių demokratų)
žurnalo bendradarbis (J. Var-
no slapyvardžiu) to žurnalo
1977 m. 2 nr. visai ne pagal
krikščionių demokratų liniją
prabilo apie jaunimą ir Vliką.
Jis rašo:

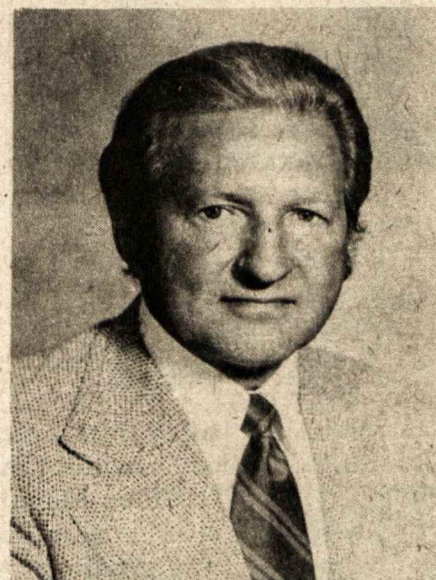
Kadangi Lietuvos laisvini-
mo veiksmus sudaro politi-
nės organizacijos, jaunimui
nuošaliai nuo jų laikantis,
susiaurėja jam kelias įsi-
jungti į Lietuvos laisvinimo
darbą. Dėl to, kalbant apie
jaunimo tautinį sąmoningū-
mą, daug kur pritrūksta op-
timizmo dėl jaunimo noro
prisidėti prie tautos laisvi-
nimo pastangų. Kad toks pe-
simizmas nėra pagrįstas,
parodo, reikalui esant, ryž-
tingas jaunimo politinio po-
būdžio reagavimas, organi-
zuojant ir įvykdant demons-
tracijas, piketavimus, pabal-
tiečių žygį už žmogaus teis-
es ir kt. Ir jei kartais pri-
leidžiama, kad jaunimas ap-

lamai yra abejingas mūsų
politinei laisvinimo veiklai,
tai ne kartą jaunimo parody-
ta iniciatyva yra parodžiusi
ką kitą. Iš tikrųjų jaunesnioji
karta neranda vietos Vliko
ir Altos laisvinimo veikloje,
ne tiek dėl jo (savo) nesido-
mėjimo Lietuvos laisvinimu,
kiek dėl jo (savo) nepritapi-
mo prie šių institucijų orga-
nizacinės struktūros (...).
Esama padėtis nesudaro są-
lygų jauniems, nuošaliai nuo
politinių sąjūdžių stovintiems
žmonėms įsijungti į mūsų in-
stitucijas (...). O senes-
niems veikėjams iš jų pasi-
traukiant, darosi vis svar-
besnis jaunų žmonių į jas į-
sijungimas.

Pereitame biuletenyje 1978
kovo m. informavome apie
nesėkmingas pastangas Vli-
kui sušlandinti. Jis kaip
tikslai labiausiai klydė
krikščionys demokratai. Ne-
atrodo, kad ir šis pačių
krikščionių demokratų žur-
nalo neortodoksinis, bet iš-
valgus ir teisingas pasisa-
kymas krikščionių demokra-
tų senajai gvardijai turėtų
teigiama praktiško poveikio.
Jie turbūt dargi ir iš ka-
po bandytų Vliko sušlandi-
ninimą vetuoti.

Nekonsuliškas konsulas.

Daug ką turbūt užklupo kaip
labai nemaloni staigmena
Lietuvos gen. konsulo New
Yorko Aniceto Simučio svei-
kinimas, atsieit, konsuliškas
palaiminimas LB organiza-
cijos apstatams arba gra-
buriams Chicagoje. Labai
nemaloni staigmena buvo ir
Vliko žmonėms, kad gen.
konsulas Simutis Vasario 16

Istorikas Vytautas R. Plukas,
Kalifornijoje išrinktas į San-
ta Monikos miesto Istorinių
Paminklų Komisiją keturių
metų kadencijai. Jis yra Sec-
urity Pacific Banko istorikas
— specialistas ir veiklus San-
ta Monikos Amerikos Lietuvių
Klubo narys.

rimto norėtų pasakyti. Daly-
vavusiam PLB Seime atrodė,
kad per daug buvo laikomasi
demokratiškų principų, ypač
valdybos rinkimuose, kai rei-
kėjo su laiku daugiau skaity-
tis...

Užbaigiant dar kartą kyla
klauskimas, kaip suprasti tuos
kilnius principus kai ir vėl ve-
damajame "Švelnus kardino-
las ir grubus vienuolis", kur
kalbama apie vienuolį Rimše-
lį. Argi toks užgaulingas "ve-
nigretiško" pobūdžio rašinys
galimas įreiminti į spaudos ir
žodžio laisvės principus?

K. Beržūnaitis,
Chicago, Ill. USA.

-ios priėmimą, kurį darė
drauge su Vliko valdyba ir
šios pinigais, pasikvietė E-
Po atstąstaukimo, paskelbto
miliją Čekienę, platinusią
sovietinės propagandos klas-
točių ištraukas Vliko valdy-
bos nariui Nemickui diskre-
dituoti. Teisingai diplomati-
nės tarnybos žmonės yra
mimoziškai jautrūs dėl iš-
nešimo viešumon juos lie-
čiančių neviešinančių dalykų.
Tačiau juo labiau jie patys tu-
rėtų vengti tokių savo viešų
pareiškimų, kurie kelia pag-
rįstą visuomenės pasipiktinimą.

(Iš Lietuvių Fronto Biču-
lių Biuletenio nr. 2)

BOIKOTUOJAMI MASKVOS MEDALIAI

Kaip žinoma, 1980 metai
Maskvoje bus pasaulinė
Sporto Olimpiada. Didelėms
išlaidoms padengti, rengimo
komitetas išleido 1980 m.
Sporto Olimpiadai paminėti
medalčius. Jie platnamai jau
visame pasaulyje per nu-
matytųjų prekybtininkus.
Šios rūšies žymiausias pre-
kybtininkas yra Montrealyje
Canadian Coin Empire In-
dustries Inc.

Šios kompanijos preziden-
tas paskelbė: "In protest to
Soviet injustices, we will no
longer carry Russian Olymp-
pic coins and we urge others
to boycott all Russian goods".
Šis turėtų būti visiškai
teisingas ir sąžiningas po-
siūlymas.

Kompanijos prezidentas A.
Rogo sustojo pardavinėti
medalčius po distentų A. Ša-
ransky, A. Ginzburg ir Vik-
toro Petkaus neteisėtų ap-
kaltinimų ir nutelstimo. Kiti
Montrealo prekybtininkai tr-

gi jau nustojo pardavinėti
1980 Olimpiados medalčius.
Po atstąstaukimo, paskelbto
miliją Čekienę, platinusią
sovietinės propagandos klas-
točių ištraukas Vliko valdy-
bos nariui Nemickui diskre-
dituoti. Teisingai diplomati-
nės tarnybos žmonės yra
mimoziškai jautrūs dėl iš-
nešimo viešumon juos lie-
čiančių neviešinančių dalykų.
Tačiau juo labiau jie patys tu-
rėtų vengti tokių savo viešų
pareiškimų, kurie kelia pag-
rįstą visuomenės pasipiktinimą.

Tokiat laikysenai daug kas
pritarė Kanadosje ir JAV-se.
Kun. G. C. Simons /United
Church in Sawyerville, Que/,
sūlo, kad numtmatikait tu
rėtų boikotuoti tr kitus prė-
kybtininkus, kurie pardavtnės
rusų medalčius. Jis pastebi,
kad Kremliaus valdžta iš
medalčių gauto pelno prisdės
prte išlaidkymo kalėjimų,
psichiatrinų ligoninių, kur
barbariška lafkomi nekalti
politntai kaltntai.

Stebėtojai mano, kad me-
dalčių boikotas dar tik prast-
deda.

Mums atrodo, kad ne vien
tik medalčių nereikėtų ptkkti,
bet boikotuoti ir pačią Mask-
vos Olimpiadą, susilaukiant
nuo dalyvavimo-važtavimo,
filmavimo išlaidų padengimo.
Svarbiausia, kad Balteji Rū-
mai nestų mltjonitų pa-
boikotuos ne tik medalčius,
šalpy, kol SSSR valstybėje
bet ir kitas rusų-komunistų
pagrindinės žmogaus teisės tr už-
daryti Stalno- Hitlerio tipo
Gulag-Archipelagai tr pa-
leisti namo nekalti kaltntai.
Dėmesio lietuviai numtzm-
tikat- parašykite jiems, ko-
dėl tų medalčių neperkate!

T. S.

Arėjus Vitkauskas

RUDENS PĖDAS

svirne per žiemą su meile laikytas,
žemėj gulėjęs ir saulėj daigintas,
Viltim jis žalias po lauką bujojo.
Paskui savo varpą su vėju bylojo.
Atėjė kirtikai jį pilną pakirto,
Ir kupinas aukso jis žemėn nuvirto;
Pakėlė nuo žemės meiliai jį ėmėja,
Nors nugarą vargšai per dieną skaudėjo...
Dabar jis ant lauko, kaip viešpats, sustojo
Ir laukė kvietimo po stogu artojo,
O čion atvažiavęs jis gulė pas brolius
Ir žemės artojus padarė turtuoliais...
Praeidamas pėdas tokį savo kelią
Visus darbininkus į gerbuvį kelia.

(Apnarų kaimas, 1927. VIII. 15 d.)

Detroito skautės ir skautai, lietuviškosios skautijos 60 metų sukakties proga,
ruošia Dailės Parodą (spalio 21-22 dienomis) Kultūros Centre), kurioje daly-
vaus prof. Vyt. K. Jonynas ir dvi savosios skautės filisterės, dailininkės
Ringailė Zotovienė ir Danguolė Jurgutienė.

Ringailė Zotovienė ir Danguolė Jurgutienė prie savo darbų.

Nuotrauka Algio Astašaičio, jaun.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

UŽTENKA NERIMU...

Marquette Parkas išgarsė-
jo po visą pasaulį. Jau kelni-
ti metai kaip vyksta visokios
demonstracijos. Čia jau be
policijos apsaugos nebepali
pajudėti ir patys naciai, nes
paskutinis jų pasirodymas į
vykęs liepos 9 d. buvo tiek
apsuptas prieš juos nusista-
čiusių, kad policija su maši-
nomis nacių atgabeno į par-
ką ir pakalbėjus, vėl išvežė.
Iš rytų veržėsi negrų keli
tūkstančiai nešdami net ko-
munistines raudonas vėlia-
vas ir šaukdami už žydus.
Mums lietuviams tokie šūka-
vimai, kalbos ir demonstra-
cijos labai kenkia, nes mū-
sų namų kainos krenta žė-
myn, žmonės baiminasi to-
liau gyventi. Tačiau reikia
pripažinti faktą, kad į Mar-
quette Parką atsikelia gyven-
ti jaunesnioji karta. Kai be-
likę seniai nebegali išlaiky-
ti namų, buvo pradėję sve-
timtaučiai iš jų pirkti, bet
dabar namų kainos pakilo ir
gyvenimas normalėja.

Visos organizacijos, kurios
susijungė kovoti demonstra-
cijomis, turi būti galutinai
sutramdytos, kad jų daugiau
nebūtų. Dabar mūsų mokes-
čių mokėtojams kainavo 175
tūkstančiai dol. kad čia pa-
sireikštų 22 naciai. Mes ne-
norim, kad iš visos Ameri-
2 psl.

kos suvažiavę čia triukšmus
keltų visokie raudonieji ir
kt. Gera! meras Bilandis pa-
sakė: - gana tų ceremonijų.
Naujas policijos vadas pada-
rė jau du sekmingus triukš-
madarių sutrukdytus: Humb-
lot Parke su portorikiečiais
ir Marquette Parke su na-
ciais ir negrais.
Marouette Parko Lietuvių
sav. draugijos vardu, adv.
C. P. Kal prieš nacių ir žydų
judėjimus parašė du gerus
straipsnius į vietinę ameri-
kiečių spaudą. Dabar žydai
ir negrai eina iš vien; o mes
lietuviai toje kovoje turime
išgyventi nerimastį. Todėl iš
eikime visi su meru Bilandis
sen. Savicku, ald. B. Jaksy
ir kitais, kad parkas nevir-
tų kovos arena ir jame būtų
ramu gyventi. Yra lietuvių
ir fiziniai nukentėjusių, todėl
verta tvirtiau į šį reikalą pa-
žiūrėti.

Balys Svalia
Chicago, Ill. USA.

AR TAI SPAUDOS, ŽODŽIO IR SĄŽINĖS LAISVĖ?

"Kovokime už spaudos, žo-
džio ir sąžinės laisvę"... bal-
gė vedamąjį vienas lietuviš-
nas laikraštis, birželio mėn.
pabaigoje. Šitas labai kilnus
išsireiškimas "Traukiu teis-
man" rašinyje neilgai skai-
tytoju didesnės reikšmės tu-
rėjo. Šit, neilgai trukus po

to, kitame laikraštyje skai-
tėme ir matėme jame citatas
iš nepriklausomoje Lietuvoje
leistų "Vyriausybės Žinių"
teisėtos Lietuvos vyriausy-
bės spaudos organo.

Nesigilinu į patį reikalą,
ano ar šio meto, bet noriu
tik pareikšti savo nuomonę,
kodėl reikėjo laikraščiai, nors
ir redaktorius vardu tuščia-
žodžiauti? O tai nebuvo joks
šmeižtas aname laikraštyje,
tik apkalbėjimas ano meto -
1929 metų atentato prieš mi-
nisterį pirmininką Augustiną
Voldemarą. O juk tada Lietu-
voje niekas kitaip nemokėjo
arba negalėjo suprasti kaip į-
vykį žmogudystės, ypač kai
buvo laidojamas kapitonas Gu-
dynas. Ir tada visiems Lietu-
vos gyventojams buvo žinoma
kas už tą žmogudystę suim-
tas ir kas slapstosi ar pabė-
gęs į užsienį.

Sveikinu šį mėnraštį, kuris
išdrįso perspausdinti iš "Vy-
riausybės Žinių" originalo ir
atrodo, kad tuo uždarė burną
visiems grąsinimams. O taip
gi, ar nereikėtų surasti bū-
dą, kad būtų nustotas tuščia-
žodžiavimas PLB Seimo ad-
dresų, tame laikraštyje. Ve-
damaisiais ir slappyvėdėmis
puolamas seimas už nedemo-
kratiškumą. Ir dalyvavusiam
šiame seime neatrodo, kad
puolėjai jame dalyvavo ir ką

Norėjau piešti mūsų tikrojo gyvenimo iškarpas

BRONYS RAILA

Ižanginis pasiaškinimas

(Tąsa)

Bastūnų likimas

Jutau pats prieš rašant "Bastūnų likimai" ir aiškiai pamačiau parašęs tuos visokius veikalo plano, formos, stiliaus, metodo keistumus, nesiskaitymą su studijinio darbo papročiais, regejų daugybės skirtingų, net priešingų temų ir motyvų mozaiką. Tai man išėjo, kaip apsakymas visokiom spalvomis vietom ryškiom, kitur pilkesnėm, čia sausai ir banalokai, vis kartojant įvairiausiais aspektais vieną spengiančią varginantį motyvą. Tačiau kitur pasigirs kone lyriški nukrypimai arba, užsimiršus, tartum grožinės literatūros manierų pokalbiai. Privaiči prisipažinsiu, kad kai tą veiklą užbaigiau, dingtelėjo mintis, jau per vėlai, jog gal būtų buvę geriau tom temom ne essay, o romaną ar tragikomediją scenai rašyti. Taip triūsdamas ir svyruodamas pajutau, jei aš pats iš puslapių išnykčiau, tai jau nebebūtų mano knyga, mano autentiški mąstymai ir tikroji išgyventų nuotykių esmė. Ir dar blogiau, jeigu tai būtų ne mūsų gyvyje gyvenimo iškarpos, o koks nors gelžbetoninis sociologinio pobūdžio traktatas, skiriamas pasidėti į knygų lentyną, bet ne garuojančiam gyvenimui.

Todėl ryžausi, tiesiog užsispyriau likti tarp tų margų ir kaleidoskopiškai kintančių rėmų su mūsų milžiniais ir nyktūkiais - rėmų, kuriuos mane įstatė likimas, kaip lygiai ir daugelio jūsų panašūs likimai. Jau bus keturi dešimtmečiai, kai aš pradėjau išvykinėti iš tėvynės svetur. Pradžioj savanoriškai ir su malonumais,

kaip pvz. studijų ir žurnalo dienomis prieškariniame Paryžiuje. Netrukus piktuoju ir prievarta, kaip 1940 metais į Vokietiją ir 1944 metais vėl į Prancūziją, o dar už kelerių metų, į Ameriką. Visais tais laikais aš kažkaip nesijaučiau netgi išeivis, ar emigrantas, be abejo ir ne tremtinys (kaip kiti mėgino vadintis). Labiau jaučiausi ir iš tikrųjų buvau bastūnas, klajūnas per platų pasaulį, dukart triskart absoliučiai visko netekęs, visus medžiaginius lobius pralaimėjęs, sužeistas ir kenčias, tik tų naktų glūdimyje vis dar šiek tiek regintis savo tautos namų spindintį žiburėlį. Ir viskas, nieko daugiau.

Žurnalizmas ir laisvė

Apie pasaulėžiūrinius principus, kaip žurnalizmas ir laisvė ir apie Lietuvos laisvės idealus ir savo santykius su jais nuo pat jaunystės buvau linkęs mąstyti savarankiškai, pats lavintis ir ieškoti, gilintis ir spręsti - ir be veidmainystės nevaržomai pasisakyti. Tam žurnalisto kelias atrodė palankus, tinkantis ir gundantis, nors kartu ir didžiai spygliuotas. Bet dar niekuomet praeityje neteko būti liudininku tokio turinio, stiliaus ir lygmens lietuviško žurnalizmo, koks jis atsirado vėliausiu laiku Amerikoje. Savo knygoje tam turėjau skirti daug puslapių ir tai man buvo bene skaudžiausia - kalbėti ne apie mūsų jauno žurnalizmo šviesius ūgius ir gerėjimą, bet apie pasibaisėtiną jo dekadansą.

Tai gi vis tebemėgstu pasisakyti laisvai, iš širdies, ką

iš tikrųjų galvoju, kuo tikiu, atvirai ir neiškreiptai. Man būtų baisiausia, jei pamatčiau, kad tapau kokių nors užkulisinių vadų stumdomas manikenas ar kieno nors specialių interesų tarnas. Kai tik pastebiu tokias užmačias ar niekad nepristingančių tautos vadų ambiciją, ar cenzūros pirštus - bemačius tolinuos nuo tokios kompanijos ir šalinuos nuo tokios spaudos. Gal darau negerai, "nepozityviai", gal, kaip kiti pasako "blaškaus", bet kitaip negaliu. Tuomet visas mano vidus nenumaldomai maištauja.

Anta vertus, aš ir apskritai manyčiau, kad tokia turėtų būti visokio daugiau išbrendusio ir atsakingo žurnalizmo esmė ir sąžiningo laikraštiniuko gairė.

Bet šitokie laikraštiniuko užmojai ir jo būdas - būti autentišku savimi ir džiaugtis tokių pergyvenimų laimelengva suprasti, neišvengiamai veda į konfliktus ir kolizijas su daug kuo. Kaip gal žinot ir matot, beveik su viskuo ir kone su visais. O dėl to jau žymiai blogiau tiek man pačiam, tiek panašiem man bendra laikams.

Ir čia iškiltų keletas "jeigu", kurie išsauks atitinkamą atsakymą.

Kada nebegalima nemaistauti?

Ką, - jeigu ir kiekvienas iš jūsų taip pat norėtų išlikti savimi, nepavirsti specialiu interesų gynėju arba dar bar apsisaukiančių vadų nekritišku palaizūnu, ar net ir kritišku, bet visvien palaizūnu?... Jeigu nebegalėsit pagaliau pakęsti beatodairių jūsų asmens ir sielos

Rašytojas B. Raila

įžeidinėjimų?... Jeigu pradėsit baisėtis piktanoriškų, gal jau pamišėlių ar okupantui pasidavusių ir visuomet destruktivių užmačių potvyniu, kuris sparčiai kyla ir grėsia mus paskandinti tos kanalizacijos srutose?... Ir jeigu jūs apsispręsit nesutikti, pasiryšit niekados nepasiduoti, nepanorėsit virsti skenduolių - tai kas jums lieka?

Ir kas man? Nieko kito, kaip tik pasipriešinti visais dvasios vibras, dar daugiau - nesustingti rezignuojančiame vienišume. Tegū dar kartą trenkia Perkūnas dievaitis. - taigi kelti maištą. Kol maištas tik individualus ir vienišas, jis be abejo labai silpnas ir be padarinių. Bet jei pataikys tiesiai į vinies galvutę, jei bus prasmingas ir patrauklus, palengva plėsis ir brės, kaip revoliucija jūsų idealo linkui.

Žinoma, manasis maištas dar nepataikė į vinies galvutę. Nėra labai į ką ir taikyti. Mūsų karstuose aš net dar neišmatu gerų vinių... Todėl ir mano maištas dar be perspektyvų virsti revoliucija. Kelias į idealą dar tolimas ir usnėtas. Bet aš nebegalėjau išlyti. Ir jeigu tam visam parašiau kone penkis šimtus puslapių, tai rodo, kad kai kuriems tamsybėse sužybsinti žiburėliai, tarsi būt truputį dar tikiu. Tegū ne per daug ir ne per greit, bet sapnuose vis dar glamonėju kažkokią švelnutę vilties kibirkstėlę...

— ***** —

Kaip ir daug kur, kur judama, su šia nuotrauka aš pavėlavau. Žaltys dingo tankioje žolėje ar gėlyne.

Pagrindinio tako pakraščiais - milžiniškos pušys. Storos, tiesios, šauna į dangų ir viena kitą glamonėja savo žaliomis, spygliuotomis šakomis. Tas takas, ta romantiška alėja, su žalsvais suoleliais pakraščiuose, baigiasi didele aikšte. Aikštės centre - dainininkų estrada. Laipytų eilės ir virš jų stogas dvi per pusę perplautos elipsės. Galuose priestatai. Kai riame šone, ant baltos sienos raudoni žodžiai "TAU TĖVYNE", o dešiniame - "MŪSŲ DAINA". Dainų švenčių metu, žiūrovams kėdės bei suolus, turbūt, suveža. Dabar ta aikštė priešais estradą buvo tuštutėlė. Nė aikštė, nė estrada su priestatais man kažkokio įspūdžio nepadarė. Kitaip būtų, be abejo, matant kelių tūkstančių choristų ir kelių dešimčių tūkstančių klausytojų minią. Mane dabar labiausiai žavėjo parko pušys ir takai.

*****

Nuo oficialių ekskursijų į Trakus ir Kauną stsisakėme, paprasčiausiai, neturėdami laiko. Jei taip mėnesį, tai norėtume visur. Bet penkios dienos savame krašte, su savaisiais žmonėmis, tai tik, kaip minėjau anksčiau, akimirkos akimirka. Gal būtų ne išsisiruošę nė į Druskininkus, jei ne labai palankios

algimanto skiltis

GEVENIMO SAULĖLYDŽIO MIZERIJA

Teko pažįstamiems tautiečiams bent kiek patalpininkauti jiems ieškant savo turimai globotinei (virš 80 metų amžiaus, vienos pusės paraližiaus ištiktos moters) tinkamų slaugymo namų. Atvejis čias toks, kad ligoninė ir daktarai nori pacientę greičiau išrašyti iš ligoninės ir perkelti, tolimesnio progreso laukiant į slaugymo namus. Neįmanoma ligonę grąžinti namo, nes negali pati ne tik vaikščioti, bet ir atsistėti lovoje, nevaldo šlapimo ir išmatų sistemų, žodžiu, reikalinga pilnos 24 valandų parojė priežiūros ir bent dviejų žmonių tautos, norint ligonę pakelti, pakelti padėti lovoje ar iškelti iš lovos.

Tuo būdu ir teko susipažinti su amerikine senų žmonių ir paliečių globojimo ir slaugymo problema. Tiesa, deja, yra itin liūdna, nemaloni ir gilia desperacija dvelkianti. Tos visos institucijos yra privatinės ir, atrodo, tegalvojančios tik apie pelną, antron vieton nustūmus humanitarinius motyvus. Patarnavimo - išlaikymo kainos itin augstos ir mažiau pasiturinčiam ar vidutiniokui kaip ir neprieinamos. Neturint lėšų, tiesa, minimalinę globą teikia atskirų valstijų socialinio aprūpinimo departamentai. Pacientai paprastai suguldomi po 3 ar 4 asmenis (ar daugiau) kambary. Beveik kaip taisyklė, tos institucijos neturi pakankamai pagrindinio ir pagalbinių personalo. Tarnautojų atlyginimai žemi ir tokiomis sąlygomis nelengva pritraukti kompetentingų asmenų.

Beveik kaip taisyklė, atidarius tokios įstaigos duris, tuoj pat trenkia nemalonūs kvapas. Dauguma esančių ten ligonių nebevaldo pagrindinių organizmo funkcijų, o e-

santi tarnyba neskuba ar nesėpja juos laiku aptvarkyti, nuplauti, pakelti baltinius ir lovas. Stebint tarnautojų darbą, neužliomis gimsta mintis, kad viskas daroma "atbulinėmis rankomis", nemielai, vien tik iš būtino reikalo ir tam atiduodant ne savo pastangų maksimumą, bet tik kraštutinį minimumą. Tiesiog sunku stebėti tuos visus senelius gulinius užgusiais žvilgsniais lovose ar pasodintus vežiojamose kėdėse. Gera! dar tiems, kurie pajėgia patys judėti pėsti ar tose kėdėse po koridorius, nuvykti valgyklon ar pasiekti rekreacijos kambarius. Tai, tarkime "laimingoji" mažuma, o daugumą sudaro tokie pacientai, kuriems būtina nuolatinė ir efektyvi globa, bet ne atkištinė pagalba, dažniausiai nekreipiant dėmesio į ligonių pageldavimus. Susidarai įspūdį, kad tuose namuose tiek maža ar ir visai nėra nei krislelio krikščioniškosios mėsos...

Šio rašinio tikslas yra visa tai perkelti į lietuviškąjį pasaulį, žinant, kad ir mes turime nemažą skaičių tokių "senior citizens", kurie mielai leistų gyvenimo saulėlaidžio dienas lietuviškoje globoje ir aplinkoje. Atrodo, kad bent iki šiol, šioje srityje tiek mažai atlikta ar pasiekta. Sakoma, kad valdinės įstaigos ir fondai mielai kooperuoja ir ateina talkon vykdamas senelių globos įvairius projektus, nevengiant ir senelių namų statybų ir bendrojo jų išlaikymo.

Vertinamos iniciatyvos čia rodo Lietuvos Dukterys, Al-vudas, kai kurios mūsų vie-nuolijos. Tačiau tų visų pastangų toli gražu neužtenka. Būtų pats laikas centriniams lietuviškoms institucijoms pasvarstyti kas, kaip ir kur būtų galima atlikti, įsteigti, paruošti, prisidėti ir palengvinti mūsų pačių senelių likimą. Šiaip, mūsų paliečiai yra išmėtyti svetimųjų kėlmuose ir palikti vienumai ir vis nuo jų tolstančiai lietuviškai rankai. Dabartinė tokių padėtis apibūrinama tik vienu žodžiu - baisi!

ni kitais pasidžiaugti. Bet ne. Sovietų Sąjungos turizmo taisyklės tokių laisvių nepripažįsta. Arba važiuos su mūsų šoferiu, arba visai nevažiuos. Tokia tvarka - didžiausia gėda jos išradėjams. Apie tokią tvarką - netvarką bus kalbama ir po daugelio metų.

Vis dėlto, džiaugta neatsidžiaugti, kad į Druskininkus važiuavau.

Sėdau šalia šoferio, o visos trys moterys į užpakalinę sėdynę. Jos be sustojimo kalbasi, o aš dairausi po Vilniaus vakarinius priemiesčius. Ilgokai važiuojame Kauno link ir paskui atsiskiriam, pasukę į kairę, į pietus, Vilniaus priemiesčiuose vienas kitas fabrikas. Ant jų sienų, kuo aukščiau nuo žemės, jei ir du ar trys aukštai, tai vis virš viršutiniojo transparentai: TEGY "VUOJA DIDYSIS ŠLOVINGA - SIS SPALIS"; 60 - sis SPALIS MŪS [PAREIGOJA; MŪSŲ DARBAS DIDŽIAJAM SPA - LIUI ir taip toliau. Vis standartinė metro ar pusantro metro pločio juosta, raudona, baltomis raidėmis prišūkauta.

(Bus daugiau)

3 psl.

Akimirkos 1977-ųjų Europoje

Alfonsas Nakas

(Tąsa iš praeito numerio)

Netoli Rasų užsukome ir į naujesnes kapines. Ten dabar laidojami visoki vilniečiai. Bet ten yra ir specialūs plotai, skirti kariams, o taip pat bolševizmo apaštalam, išpažinėjams, šventiesiems. Tik mes pataikėme ten labai blogu laiku. Priėjo me lankyti uždraustas zonas, užgrioztas buldozerių, cemento maišytojų, visokių darbo komandų. Visu tempu vyko tų kapų kapitalinė statyba, gražinimas, moderninimas. Padariau nuotrauką prie paties švenčiausiojo sovietinės Lietuvos šventojo kapo - prie Antano Sniečkaus mauzoliejaus. Vieni nesijuokite, antri nerūstaukite: Sniečkus dabar ten gerbiamas kaip niekas kitas. Jam mirus atsigosta, kad tai buvęs pats geriausias lietuvis iš visų LKP (b) didžiūnų. Tai kas čia laikoma anekdotu, Vilniuje pasitvirtino kaip tikras atsitikimas. Kai vienu metu rusai padaugino išvežti mūsų mėsos gaminius, kai tuojau krautuvėse ėmė jų stigti, prie mauzoliejaus buvęs rastas laiškas (plakatas gal?) Šauktasi: "Antanai, kelkis, daryk tvarką, - rusai išgrobė dešras...". Panašų "maldu" jam esąs sudedama dažnai, tik ne visada liaudies ausis pasiekia. Kalbant apie patį mau-

zoliejų, tai jo erdvė nesutvarkyta. Tuo tarpu atrodo šitaip. Fone - stambūs, gal vieno ant pusės metro ploto cemento (ar granito; nuotaukoje man sunku beatskirti, o ką savo akimis mačiau - primiršau) plokščių siena, gal dešimties metrų ilgio ir trijų metrų aukščio. Jos priekyje - kita stambi juosvo marmuro plokštė, gal 3 x 3 metrų, su dešinėje, žemai aukso raidėmis įrašytais vardu ir pavarde bei gimimo ir mirties datomis. Kairėje, ant poros metrų aukščio ir gal pusmetrio pločio obelisko - kelis kartus padidinta Antano Sniečkaus galva. Priešais juodą marmurą prisodinta raudonų gėlių, o pagal pilkąją sieną gėlės tik žalios, be žiedų. Aikštelė priešais mauzoliejų pradėta kloti stambiomis cemento plokštėmis, bet neužbaigta. Kai mes ten lankėmės, niekas prie aikštelės nedirbo. Kad nebaigtas darbas jau senokai užmestas, liudija keliose vietose priekyje plokščių prasiikalę piktžolės. Matote, kaip gerai su savimi turėti foto aparatą. Antra vertus, supraskite, kodėl diktatūrų ir betvarkių karstuose foto aparatų taip bijoma...

Nuvežė mus į Valakumpius. Dėl nepaprastat vėsiaus oro,

jie beveik išmirę. Maudėsi tik keli užsigrūdinę raumeningi vyrai ir braidė po Nerį keli vaikai. Vieną pažįstamą mūsų bičiulį sutiko. Tokį, kuris maudosi ledo eketėje. Braidėm ir mes, bet tik po tuščią paplūdimio smėlį. Jis toks drėgnas, toks sunkus Nepaisant vasarotojų stigliaus, paplūdimio restoranėlių radom atidarytą. Mūsų draugai atnešė nebe pamenu kokio gėrimo be alkoholio ir užkandai mažų, džiovintų sūriukų. Tie sūriukai - miniatūros, gal po šimtą gramų. Su kmynais ir dar kokiais prieskoniais. Kai išgyrėm, giminės mums dar po keletą nupirko kelionei. Jais gardžiuosimės Vienoj ir Miunchene. Kainos nesužinojau, nesakė.

Vingio parke praleidome gal vieną valandą, gal kiek trumpiau. Bet liko keletas gerų nuotraukų ir gražiausių prisiminimų.

Mums artėjant prie atdarų vartų, skersai platų taką lėtai šliaužė didžiulis žals - vai pilkas žaltys. Gal trijų ketvirčių metro ilgumo. Mūsų, atrodo, visai nesibaidė. Privinguravęs prie vartų dešinėje taką pusėje nelinė pro apatinę skylę, bet stytbelėjo iki pirmo skersinio metalinio virbo ir per jį persimetė antrojo pusėn.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Ieva Simonaitytė

MIRĖ

Rašytoja Ieva Simonaitytė mirė š.m. rugpjūčio 27 d. Lietuvoje, gimusi 1897 m. Vanagų km., Klaipėdos apskr.

Kilusi iš neturtingų Klaipėdos krašto lietuvių, savo kūdikystėje ir vaikystėje, priedo dar silpnos sveikatos, patyrė daug vargo ir skurdo. Sunkiai bėpavaiškėdama, Simonaitytė negalėjo net pradžios mokyklos lankyti ir motinos padėdama, pati pramoko rašyti ir skaityti.

1921 m. persikėlusi į Klaipėdą, duoną uždirbo raštininkaudama redakcijose ir vertėdama.

Ieva Simonaitytė staigiai iškilo į ryškias mūsų rašytojas 1935 m. pirmuoju savo romanu Aukštųjų Šimonių Likimas, už kurį ir laimėjo pirmąją Lietuvos valstybinę premiją. Nuo 1936 III. jai buvo paskirta 300 litų mėnesinė pensija.

Ši knyga buvo pakartotinai išleista ir išversta į latvių kalbą 1939 metais, sukėlė nepaprastą susidomėjimą.

Pats romanas galėtų būti pavadintas vos ne dokumentinis, vaizduojantis Mažosios Lietuvos kelerias e-

pochas, pradedant senosios, pagoniškosios Lietuvos dvelkimu, šurpliais maro vaizdais ir patriarchu Matu Šimoniu, atvedančiu savo giminę į naujus laikus.

Šalia įvykių ir žmonių užgriebta aplinka ir gamta. Po šio romano sekė Pavasarių Audroj, kur veiksmas vyksta Klaipėdos sūklimo metu, atvaizduojantis sunkias lietuviybės atgimimo sąlygas.

1941 m. Be Tėvo romanas su dideliu meniniu ir buitinio tikrumu vaizduoja jai gerai pažįstamą ir pergyventą varguolių būklę Klaipėdos krašte - trobelninkų, kumečių ir samdinių.

Vilius Karalius karų dėka baigtas 1956 m. už dviejų metų laimėjo valstybinę premiją. Romanas Pikėdurnienė 1953 m. išverstas sovietų į eilę kitų kalbų, kuriame gal dėl suprantamų priežasčių, jaučiamas tendencingumas, faktų iškraipymas, nors netruksta geros rašytojos gilių psichologinių apmatų.

Jos vardas ir reikšmė yra susijusi su Donelaičiu ir Vydūnu, M. Lietuvos kūrėjais.

Iš:

... O BUVO TAIP

Ieva Simonaitytė

Taigi, o kita rytą, išlindus iš po patalų, viskas buvo vėl vistikai kitatp. Nuo stogo varvėjo vanduo, o saulė šviesė taip skaisčiai, kad net akys bijojo. Po daržo lyves jau kapstėsi vištos, sliekų teškojo, kurtų dar nebuvo. O Evket, kuri buvo nubėgusi prie lango po marškinėtais, atrodė, kad jos paslapčia vis žiūrė į ją, tos vištos. Matyt, kad jos kažką suprato. Pritrūstas prie staldaito šuo, ją pamatęs, vizgino uodega ir latžėst. Katnas, tr tas, atėjęs prie lovos, užsoko, pasitūrėjo, ar Evkė mtega. Ne, ne - mtega, tik sėdi lovoje, nes stuvoje šalta. Katnas ėmė tr perbraukė uodega Evket per nosį, lyg pakuenti norėda - mas, kad ji juoktųsi. Bet Evkė nestjuolė. Ji buvo labai sustmąsčiusi. Juk ši rytą įinat vistikai kitokta, negu kt - tais rytais, negu ankščiau. Ši rytą ji pirmą kartą - bent jai taip atrodė galvoja. Ir dabar ji galvoja, kodėl naktį l - jo, o dabar saulė šviesė taip skaisčiai, lyg ntekada nebuve nakties tr lyg ntekada nebūtų l - jo. Kodėl žmonės vakare etna gulti tr rytu vėl keltais? Kodėl dieną taip tylu, kai naktį taip trūkšminga buvo, kateviskas ėmė judėti, krutėti, kalbėti? Kodėl naktį ana gėlė į ją taip piktai žiūrėjo? Kodėl dabar ne? Kodėl jos žiedai darbar nulinę tr tokie... tokie? Kodėl motina Etmė, prieš šluodama stubą, ją pirmą palatsto šaltu vandentu? Jodėl ji verkia? Kodėl teta mama piktą?

Ak, tr kiek dar yra klausimų!

O svarbiausia tai, kad įinat šią naktį taip staiga pabudo tr dabar tai atsmena. Jog ji beveik bijojo užmigti, nes galėjo užmirti "aš", o tai buvo taip nauja. Kodėl?

O kodėl tai kitoms vistikai ne naujiena? Jurukas sako "aš". Pžikė, ttesa, dar ne. Bet jos tr pristininti neverta. Ji dar papuką tebežinda. Kodėl Pžikė dar vis papuką žinda?

Tačiau nebuvo čoa nė bteno, kur to būtų galima pasi - klausiti.

Ėvikė pasišaukė Juruką, kuris ką tik rėkino Pžikę.

- Juri, ateik, aš noriu tau ką pasakyti.

- Ko nori? - susidomėjo Juri tr užlipo ant Ėvikės lovos.

- Ne, nelipk, aš nenoriu... -Ei, kurgi! Ėvikė norėjo, kad jis įlptų į jos lovą. Katp kitatp ji būtų galėjusi pakartoti savo atrastą "aš".

-Kodėl šauket mane?

- Aš nenoriu, kad tu Pžikę rėkint. Ji tokia maža, o tu toks didelis vyras. Fui!

- O kas tau... Še tr tau! Hammm-jhammm- hammm!

- Ai-ai-ai - dabar užklykė Ėvikė. -Juri man įkando.

Įkando!

Atbėgo motina Etmė. Ji pametė šluotą tr griebė už prštelio. Tikrai krūvinai įkando. Ir dar kaip! - išsines rankos didįjį prštelį.

- Juri, ar tu matai, ką tu padarei? Fui, tu bėgėdi tu.

Katp šuo koks... Nerėk, nerėk, tuoj aprštu... Matai, katp greit sutno. Biauzybė, rasi nartuką perkando... Kiek čia reikta tokiam kūdikiui!

- Kas čia yra? - iš virtuvės pasigirdo tetos mamos balsas.

- Ale tas tavo Juri, katp koks šuo. Ėmė tr perkando mano mergelet pirštelį.

- Tegū nelenda ta tavo mergelka pas mano Juruką. Čia dabar gana! Tartum jos vaitas jau kažkas...

- Ale kur ji lino, kur? Ar tu nematai, kad ji gulti sa - vo lovoje. O tas pergalyvs daugiau nteko tr nežino, katp tik kandžiotis.

- Nepravardžiuok tu mano vaiko, aš tau sakau. Jei tau negerat pas mus gyventi, gali leistis, kur nori, savo lovą tr vaiką pas tėtus.

- Ale, Pžele, kur tavo širdis? - pasipiktinusi, bet la - bai stipni balsu iš kitos lovos atsilypė mamukas.

- Je, širdis... Visti jūs ant mano galvos. Kad tr nebe - žinat žmogus, kur bėpavystu. Dar širdies jtems reikta...

- Ak, Jėzau, Jėzau, - dejavo mamukas, - atimk mane nuo šio svieto!

O motina Etmė vistikai nutilo. Tikrai bertšdama mergaitel pirštuką, šluostėsi ašaras rankove.

Pamačiusi motiną verkiant, vėl ėmė verkti tr Ėvikė. Ši kartą ne dėl prštuko. Jai galia motinos. Kodėl ji taip staiga nutilo? Ai, Ėvikė tikra Ėvalė, katp Juralis kad sako. Juk ji pati kalta, kad jai įkando. Kam ji kvietė tą baisybę pas save. Ir nebekvies jo daugiau ntekada ntekada. Ir ne - bežais su juo. Ji žais viena.

- Ėtme - sako mergaitė tr glosto motinos veidą. Ji norėtų ką nors gero tr mteio pasakyti, bet nežino ką. -Žina! Ką... Aš jau nebeverksiu. Man jau nebeskauda. Aš tyliat tyliai sėdėsiu lovoje, aš nesikelsiu. Aš visą dieną gulėsiu... Ėtme, duok man...

Mergaitė turėjo žaistukų. Teta Madlė buvo atnešusi tokų margų tr blizgančių popierukų. O kat ji tuosyk atnešė, tie popierukai buvo prtyntoti plni saldainių. O tuos saldainius teta Maldė buvo gavusi iš mokytojo Stumbros dukterų, kurios taip pat dar mažos, bet jau didesnės už Ėvikę. Teta Madlė tarnauja pas Stumbrą...

Matai, tas Juralis, tas baisybė, vėl buvo benoris įlpti pas Ėvikę į lovą tr atimti iš jos žaistukus. Bet dabar Ėvikė pati griebė su savo sveikąja ranka tr subratžė jam veidą, tam Juraliui, tam peštukui.

- E, še tau!

O iš prštelio vis dar bėga kraujas, sunktas tr skur - ltuoką. Ėvikė vėl turi verkti. Ji batstai bijo. Juk ji gali numirti. Ji atsimenta, o ji atsimenta, katp mirė Jokūbėlis. Jis vistikai negyvat numirė tr vistikai vistikai nejudėjo. Ir dėl to kad nebejudėjo, ėmė žmonės tr išnešė jį. Su grabu išnešė, užkėlė ant vežimo, nuvežė į kapus tr palatdojo, tai yra pakasė. Giltai, giltai. Ėvikė tai žinojo, bet tada jai nebuvo galima. Juk ar negali būti, kad dabar tms tr numirs ji - nat. Ir nebejudės, vistikai nebejudės. O tada tms tr nu - veš tr į kapus tr ten pakas...

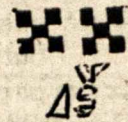
- Ai, ai, ai, ai!

- Na, ko tu dabar vėl šauki? - pyksta mamukas. -Juk tu Juruką subratžei. O jis, matai, tylt, nteko nesako.

- Aš jai dar pasakysiu, palaukite! - pažada Juri.

- Mamuk, ar aš nemiršiu?

Ko tu mirsi, kam tau mirti? Ėvikė, tu gertau kelkis, apstrenk, tr visi bėkite į lauką į klemą. Kam jums taip ilgai stuboj kiuksoti? Ar nematote, katp gražu lauke! Juri, tmk Pžikę už rankos tr veskite. Eikite pasitūrėkite, ką mama su Ėtme lauke dirba.

ANTANAS TOLIS

MIRTIES KOLONA

(tęsinys)

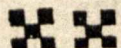
Aplinkui įvairiose pozose gulėjo, lyg lentos, mirtinai iškančių kalnų kūnai tr, pristiploję prie žemės, godžiai traukė į save žydnčios pievos gatvinantį kvapą. Tie aplink įvairiai išstūmė kūnai, rodos, sakyte sakė, kad jie yra lat - mtingiaus pasauli, kad gulėjimas minkštoje žolėje yra jiems viskas...

Be tą aktimtrką trumpą "latmės" valandėlę sutrukdė nauja čekistų egzekucija. Trankydamai buožėmis tr spar - dydami kojoms gultčius kalntus, kelt čekistai, žvalgyda - mtesi kraugertškais žvilgsniais, bradė tarp kalntų, kažko ieškodami. Netrukus rado, ko ieškojo. Išgąsdinti kalntų žvilgsniai nukrypo ton pusėn, kur, pakilę nuo žemės, čekis - tai tempė keltas aukas. Tai buvo vidutinio amžiaus žmo - nės, jų tautybės atekas nežinojo. Jų rankų nykščiat buvo stipriai špagatu suveržti užnugaryje. Kalnės moterys, nu - jausdamos, kas vyks, išbaldamos užsidėgė veldus ranko - mis tr įkubto žolėn. Išrinktos aukos buvo templamos į matomesnę vietą pievoje link augančių kelių medžių, kur čekistai buvo sustoję pusryčiauti. Pasmerktieji ėjo išvar - gustu, bet drąsu žingsniu, kol vienas iš egzekutorių gar - stat sušuko:

- Ant kelių!

Kelti atsiklaupė, bet kiti, matyt, nė negalvojo klaupiti tr paliko bestovį. Iš pasitutimo apsiptojęs, čekistas, rėk - damas pakartoj išakymą klaupitis, bet liko stovėti, katp stulpat. Tada pasigirdo bolševikiško "išlatsvintmo" šau - tuvų salvė tr "išlatsvintieji", lyg paktrsti medžiat, vienas po kito visu mtrštančio kūno svorui grtuo į žaltą tr kva - ptą, vidurvasario pievos žolę. Sugrįžę atgal prie savo ki - tų bendradarbių, egzekutoriai, ramiausiai šnekučiuodami - si, rūkė į laukraštį susuktą "machorką". Atrodė, kad tai, ką jie prieš keletą aktimtrksnių įvykdė, buvo vienas iš paprasčiausių kasdieninių jų darbų. Nors nė vienas iš ka - lntų, gultnų pievoje, tos batstos žmogžudystės metu ne - išleido nė mažiausio garso, bet kiekvieno veide atskait matėsi balsūs pergyvenimai - dvasios kančia. Nors dar visai silpna, greta manęs gulėjusi mergaitė, iš kurios a - ktų viena po kitos sunkėsi garčios ašaros, tyliat kalbėjo maldos žodžius už tik ką žuvusius likimo brolius.

4 psl.

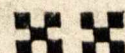
Kadangi mūsų apsaugos žiedas buvo labai trštas, čes - kistų budrumas nebuvo labai įtemptas. Vieni iš jų rūkė, kiti, apte kažką kalbėjosi, juokėsi, žatzdami su savo šau - tuvais, tretį valgė juodą duoną, užsigerdami vandeniu iš savo baklagių. Kažkoks išbadėjęs kalnys gulėjęs iš kra - to, maldaujamai paprašė vieno čekisto nors mažos duonos plutelės, bet valgęs čekistas, katp žaibas prtpuolęs prie jo taip pradėjo jį "maitinti" buožės tr kojų smūgtais, kad ka - ltnys tuojau pasruvo krauju. Būtų buvęs jis gal tr amžinat "prišertas", bet statga pasigirdo komanda:

-Kelt!

Lyg skruzdėlynas sujudėjo sustingusiais kalntų kū - nais padengta pieva. Vieni kėlėsi, kiti kėlėsi tr tuojau pat krito atgal į žolę - jėgų jau vistikai nebuvo. Stipresnieji, katp ir anydami, stengėsi padėti bejėgiams likimo drau - gams. Berods, visi atsikėlė, atsikėlė, draugų padedamas, tr tas, kuris buožės smūgtais tr spardymais ką tik čekis - to buvo uoliat "maitinamas". Neatsikėlė tik tie, kurie ne - persentaustai tapo bolševikiškų "pusryčių" aukomis. Po komandos kelti viską metę čekistai griebėsi buožėmis pa - dėti atsikelti bejėgiams kalntams, bet jų jau ntekas nera - gino keltis...

Mano jaunoji bendrakeletėvė jautėsi dar labai silpna tr tik man padedant pajėgė atsikelti. Kojos jai link, galva svaigo, todėl, paėmęs ją už parankės tr stipriai prispaudęs prie savęs, ėjau su visai į keltą. Kiekvieno kalnto širdis drebėjo iš batmės, pagalvojus, kad tr vėl reikės po spar - dymų tr buožių smūgių lietui bėgti. Btjojau tr aš apte tai pagalvoti ne tiek dėl savęs, kiek dėl bejėgės mergaitės. Jeiğu tr toliau reikės ją nešti, tai mažiau negu už valandos mirtis būtų netšvengtama. Pasirodo, kad Aukščiausias mūsų pasigallėjo. Kolonai išėjus į keltą, jau nebevarė bėg - ti, bet tik sparčiai žingine - jautėmės be galo latmngti.

Einant žingsniu, buvo progos bent truputį apstžval - gyti o kartu tr protas truputį atsigavo, pajėgdamas bent kiek galvoti. Atskaiti matydamos netšvengiamą galą, pra - dėjau žvalgytis, ieškodamas kolonoje savo tautečių, kurie buvo išsibarstę po visą koloną, o kat kurie jau tr mtrė nuo čekisto durtuvo to bausaus bėgimo metu. Štai, tai šen, tai ten žvilgterėjęs, pamatau vieną kitą savo tautietį, einantį su nuleista ant krūtinės galva arba sunkia nešančių jau ne - bėpavantių draugą. Vien musm tesuprantamais aktų žen - klais šauktu juos galimai arčiau sustburti tr bent keltais žodžiais aptarti arba bent pagalvoti apte kokį nors išs - latsvintmo galimumą. Daugelis tai suprato tr tats pačiais ženklais atsakė, kad jie taip pat be paltovos galvoja apte tą tr laukia bent mažiausios progos. Nudžtugės širdyje, kad

yra daug mano nuomonet pritarančių, ėmtau akylai stebė - ti mūsų apsaugą tr jos budrumą. Čekistai ėjo kas septyni - dešimt metrų abiejuose kolonos šonuose su paruoštais šauti šautuvais, visą laiką sekdami prieš juos einančius kalntus.

Mus paveja tr pralenkia begaltnės automaštinų, pabū - lų tr visokių karo medžtagų prtkrautų sunkvežimčių kolonos "Nejaugi bolševikai bėga?" - su nustevimu pagalvojau. Keista, užuot stuntus kartuomeni reikalingtausius reikme - nis į frontą, viskas kuo skubtausiai velkama atgal tr tik gal viena dešimtoji procento važtuoja pirmyn. Mums keltu etnant, fronto link pravažtavo keli sunkvežimtai, kuriuose sėdėjo po keletą raudonarbiečių tr komandierių, tai tr vis - kas. Iš to sprendžiant, padėtis fronte bolševikams nepalan - ki, nors nuolat tenka grdėti čekistus tarp savęs kalbant, ka - girdi, "rebiatos" jau visai netoli Berlyno.

Slenka balanda po valandos, badas tr toškulys batgia paktrsti paskutines jėgas, kojos jau vistikai atsiksako nešti toliau nors tr visai lengvus, vergtijos išdžtovintus kūnus. Sultnė, tki kaulų sulyse tr ilgomis barzdoms apžėlę, lyg kokios pabalsos, vos koją už kojos vilkdami, pamažu kru - tame pirmyn, ilgai išstėsusit vergų kolona. Nors tr ne taip ta - ktai, katp to nelemto bėgimo metu, bet vis tik laikas nuo laiko šer bet ten atsitrunkia tr plentą jau vistikai jėgų nete - kę kalntų kūnai, kurie, katp tr tie pirmieji, tuojau čekistų durtuvats galutinai "atauštinami". Kad tr labai balsu maty - ti čia pat žudomus, dar nesentat su mumis kalbėjusius, draugus, bet dėl tokių įvykių gausumo mūsų jausmai vistik - kat atbuko, tr skerdimas nebesudarė tokto bausaus išpū - džio, katp pradžioje.

Artėjant saulėlelėdžiui, pamažu, kad nesukėlus varovų įtarimo, visi lietuviai ėmėme burtis arčiau vienas kito.

Nors ėjome tylėdami, katp nebyliti, bet į pakankamai vienas kitą suprato me žodžių. Vakaras jau vėsat arti. "Kur jie mus gabens nakčiai?" - kiekvieno galvoje sukosi mintis. Su artėjančio vakaro gatvinančia vėsoma tr pel - kėtose vietose jaučiamu drėgnumu sumažėjo žaurtai mus kankiną s troškulys, tr mūsų galvos pakilo truputį aukš - čiau. Protas pamažu pasidarė atškesnis.

Visą laiką nekalbi tr su vos pastebimais gyvybės ženklais šalta manęs ėjusit mergaitė pamažu pakėlė gulė - jusią ant mano peties savoauksu garbanotą galvą. Pastė - bėjęs tai, tyliat paklaustau:

- Katp? Ar bent kiek gertau jaučiatės?

-O taip! Vakaro vėsoma gražino truputį jėgų. (b. d.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Pažinkime Praeitį!

Rašo Juozas Benius

Žinoma, jog mūsų protėviai buvo vadinami visokiais trumpai apžvelgia ir komet vardais: getai (g-h, hetitai), tūtoja istorijos tyrinėtojo Ch. skitai, sarmatai, aisčiai, L.T. Pichel knygą "Samogitai", tarp kitko sakydamos: būdu, atrodo, Samogitai "Nė tik mes, bet ir svetim- reikštų Žemoji Gotija, tuo taučiai dabar turi progos paskendusi daug daugiau vartie šioje praeities tyrinėtojo knygoje tartum veidrodyje, atsispindi..."

Pradėkime keliauti

Viršelio aplinkime aurius šitaip išsireiškia: "Kuo met jūs skaitysite "Samogitai", jūs sužinosit apie Aisčių tautų kilmę ir jų atsikėlimą iš Mažosios Azijos (Anatolijos - ana toli) į centrinę ir šiaurinę Europą. Jūs sužinosite apie Celtų (Keltų - keltis, keltas) ir Anglo - Saksų (anglių sakų) kilmę."

Deja, autorius tik trumpai pamini mūsų protėvių išvaikšiotų kelių pradžia, o visą kitą darbą palieka mūsų "specialistams". Juk tai ne jo atsakomybė, bet mūsų. Jis tik pirštu nurodo, kur mums ieškoti praeities stiprybės.

"Samogitia"

Reikėtų kreiptis į specialistus, kurie gal išaiškinti šio žodžio kilmę ir pirmą kartą reikšmę. Tačiau atsižvelginat į geriausią mokytoją, mūsų pačių kalbą (kuri esanti 4,500 m. senumo!) galime šį tą sužinoti.

Žinoma, jog mūsų protėviai buvo vadinami visokiais vardais: getai (g-h, hetitai), tūtoja istorijos tyrinėtojo Ch. skitai, sarmatai, aisčiai, L.T. Pichel knygą "Samogitai", tarp kitko sakydamos: būdu, atrodo, Samogitai "Nė tik mes, bet ir svetim- reikštų Žemoji Gotija, tuo taučiai dabar turi progos paskendusi daug daugiau vartie šioje praeities tyrinėtojo knygoje tartum veidrodyje, atsispindi..."

Kaip ten bebūtų, tas kraštas buvo dalis Gotijos (getai, hetai), t.y. tik viena tauta iš daugelio. (J. Venclova, "Senovės Trakai ir Skitai", 1975). Tačiau atsakymą duoda pats autorius, tik pasiklausykime.

Pradžia kelio

Senosios Graikijos žemėlapiu atidengia virš minėtą ir daugiau paslapčių, kiek tai liečia vardus, randamus "Russian Primary Chronicle". Ir vėl, panaudodami mūsų kalbą, tarsi Sezamio raktą, galime nustatyti mūsų tautų vardus, kilusius iš geografinių vietovių.

Samogitians, arba "Lowlanders" (žemaičiai) gyveno Van (nuo vanduo, vandens šaknys) ežero pakraščiais, t.y. dabartinės Turkijos rytuose.

Į rytus nuo šio ežero, prie Ararat kalno (kur manoma užklyvo Nojaus arka), gyveno lietuviai, kurie save va-

dino aukštaisiais ("highest of all"). Jų vardas kilęs nuo aukštumų "Lietaus vandens" (lieti, lietus).

Šio kalno papėdėje gyveno latviai arba letgals (lietaus galas) pietus nuo Van(dens) ežero gyveno lugumose jotvingiai ("riders"), joja upių vingiais, arab. fares, t.y. variai, fr. chevalier, karys, vytiš.

Į vakarus nuo Tauro, arba Raudonuose kalnuose, gyveno Rusėnai (arba Rus, t.y. Rasėnai).

Į rytus nuo Tauro kalnų, jų papėdėje, gyveno Posėnai arba Prūsėnai.

Į šiaurę nuo Van(dens) ežero ir kiek į rytus, gyveno Celtic arba "risers" tauta, t.y. nuo saulės kėlimosi arba tekėjimo rytuose (keltis, keltas).

Upių ir Jūrų vardai

Mūsų protėviai Tigro upę vadino "true river" (tikra upė), ir Fufratą minėdavo kaip "its mind or spirit" (jos protas, supratęs). Tuo tarpu Mesopotamija vadinosi "we both are taken" (mes abu tame, tokie).

Juodoji Jūra senuose graikų žemėlapiuose vadinama Fuksine, bet mūsų aisčių kalboje Eudine reiškia "juodas, juodinas".

Toliau šiaurėje ir dabartinėje Rusijoje Volgos upę gavo savo vardą iš to, kad ji "suvalgo" kitas upes, kurios į ją įteka.

Dniepro arba Tanais upė, buvo taip vadinama dėl to, kad ji buvo "tenais, ten" (over there).

Dniestras arba Oarus upė reiškė "oro, oras" (weather river).

Tuo tarpu aisčiai, kurių gyvenamos teritorijos plėtėsi vakarų ir šiaurės Europos kryptimis, Dunojaus upę vadino Dona, t.y. "duona" (bread river). Neveltui Done-laitis ir kiti ją taip apdailino.

Taip pat Baltijos Jūros vardas, priešingas Juodosios Jūros vardui, yra kilęs iš žodžio "baltas". O ką bekalbėti apie Kaspiją, kuri panaši į "kaspiną".

Laugos ežero pavadinimas nėra svetimas mūsų kalbai, nes tai reiškia "ledo daug, gana" (lake of great ice). Ir Dauguvos upės kilmė yra iš "daug vandens" (great waters).

Štai dar keletas kitų mūsų kalbai būdingų vardu, neišvardintų SAMOGITIA knygoje:

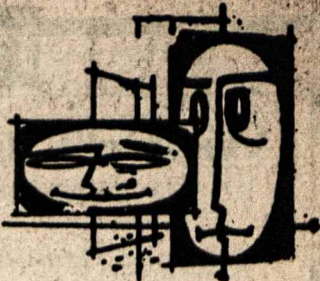
Varna (Bulgarijoje), tai ne paukštis, o varymo laivų vie (varytis, varis, varovas - ir net iš arabų faris, prancūzų "chevalier", t.y. karys, vytiš).

Koelnas, tai ne kelnės, o kėlinys per upę (keltis, keltas, keltai).

Dublin (Airijos sostinė), arba "muddy bay" (sen. dumblyn, t.y. dumblynas, dumbli- na, sudrumsta įlanka).

Brest (kurių randama keliose Europos vietose, pvz. prancūzų Britany, kur išsiliojo alyvą vežęs tanklaivis). Tai yra negilios vietos arba brastos. Ir t.t. ir t.t. - daina be galo, reikia tik mokėti aisčių kalbą.

KREIVI VEIDRODŽIAI

FRAZEOLOGIJA:

- Kas yra Kas (keistenybės).
- Dėlto pasaulį supuvimas siaučia, kad žmogus pats savo smarvės nejaucia.
- Nors kietasprandžiai nuosavų bėdų neboja, bet spiriasi, kai savanaudžiai ant jų sprando joja.
- Stebėjimas kito yra normalu, bet pažinimas savęs prasideda ir baigiasi tik su lig nosies galu.
- Yra Dievo dovana girdėti, yra menas klausyt, yra dorybė išklaust, yra nusikaltimas neklausyt valdžios, yra nuodėmė negirdėti balso iš apačios.
- Nors ir baugina žmogų pragaras po mirties, bet kankina jo pragaras dabarties.
- Laimingėsnis yra tas, kuris juokais savo bėdas šalin nuvaro, negu tas, kuris iš uodo smaką padaro.

B. Bačiūnas, Simcoe.

Australijos Melbourne lietuvių moterų choras, vadovaujamas Danutės Levickienės, dalyvavo Pasaulio Lietuvių Dienų šventėje Toronte.

PASaulio LIETUVIŲ DIENŲ ATGARSIAI

D. N. Baltrukonis.

LIETUVIAIS ESAME MISE
GIME, LIETUVIAIS
NORIME IR
BŪT...

Šio himno žodžiai tr harmonija galingai nuatdėjo aukštats Maple Leaf Gardens sklautais, Toronte, Itepos mėn. 2 dieną.

Štats akordats užbatgėme beveik savaitę trukusią V-ją Pasaulio Lietuvių Dainų Šventę, kuri buvo pradėta įvairiomis sporto žaidynėmis tarp lietuviško sporto klubų, atvykusių net iš tolimos Australijos. Šie nuostabūs svečiai iš kengūrų žemės pateikė pačią maloniausią staugmeną, nepabūgdami tokių nuotolių tr putkiai pastarodydami žaidynėse. Šaunūs vyrai tr moterys žavėjo visus savo putkiai uniforoma bei jos emblemomis.

Mūsų mėlynas Vta trauktynys išvinglavo iš Montreallito Centrinės stoties vėlyvą bet saulėtą penktadienio popietę, Toronto ltk. Apte 6 valandas skriejo mūsų ekspresas. Toronto žiburtai mus pasveikino jau apie vidurnaktį. Į šį didmestį skubėjo, vinglavo traukintai, autobusai bei automobiliai iš visų kraštų. Mat, Torontas tą savaitgalį buvo vrtęs tarsi lietuviška Meka, kurton traukė tautiečiai, ne tik žeme, bet tr oru tr vandentimis. Skubėjome į savo paskirtas nakyvnes, nes rytoj laukia įtempti bandymai-generalinė repetitija, o po to, vakare, juk didysis baltus Royal York vtešbūtyje.

Šeštadienis, Itepos t-oji išaušo gana saulėta tr žvati. Pro mūsų hotelo langą, tarp kitų dangoraižių, ryto saulutėje, melsvame rūke spindi

baltutėlis CNR bokštas su didžtultu svogūnu netoli vtršūnės. Tai torontiečių pastyrimo objektas-tat aukščiausias laisvat stovintis statyns pasaulyje, pranešęs net garsų Maskvos televizijos bokštą.

Po pusryčių vtešbučio valgykloje išetname pastatvaikščiott po dangoraižių mišką. Čia pat netoli tr Royal York, kur apsistoję tūkstančiai tautiečių iš įvairiausių pasaulio kraštų. Čia šį rytą vyksta ir Pasaulio Lietuvių Seimas. Erdviuose hotelio vestibuluose skamba vien tik lietuvių kalba. Čia sutiksi tautiečius, svečius, delegatus iš įvairių valstybių. O kiek seniai nematyti veidų vėl teko tą rytą sutikti. Tačiau skubame vėl toliau, nes 11 val. jau mūsų laukia generalinė repetitija, trukianti lig 4 val. po pietų.

Vėl būriais, būreliais ejo, važiuavo choristai bei ansamblių instrumentalistai Maple Leaf Gardens link. Mes pasirinkome žygiuoti pėsčiomis. Puikus oras. Gera progą pasižvalgyti po Toronto gatves. O tenai vėl tautiečiai maišosi įvairiomis kryptim, tarsi Kaune ar Vilniuje būtum.

Pasiikiame Maple Leaf Gardens, kur jau draugavo choristai iš visokiųjų chorų bei ansamblių. Čia mus pasitinka specialiai paskirti gidai, kurie pagelbėjo susirasti savuosius chorų židinčius, o nuo čia jau judėjome į savo vietas, kur stovėsime rytoj didžiajame koncerte.

Repeticija prasideda. Daili lyvauja apie 1500 choristų. Iš anksto paskirti dirigentai pradeda pratimus pagal programą: Kanados ir Lietuvos himnais bei Malda už Tėvynę. Diriguoja ankstyvesnių 4-ųjų Dainų Švenčių veteranė Alice Stephens-Steponavičienė, JAV-se gimus ir užaugusi lietuviškos dainos puoselėtoja. Akomponuoja estų dūdų orkestras ESTONIA. Įspūdis yra jaudinantis, girdint tokias mases dainininkų drauge su or-

mis. Puikus oras. Gera progą pasižvalgyti po Toronto gatves. O tenai vėl tautiečiai maišosi įvairiomis kryptim, tarsi Kaune ar Vilniuje būtum.

Pasiikiame Maple Leaf Gardens, kur jau draugavo choristai iš visokiųjų chorų bei ansamblių. Čia mus pasitinka specialiai paskirti gidai, kurie pagelbėjo susirasti savuosius chorų židinčius, o nuo čia jau judėjome į savo vietas, kur stovėsime rytoj didžiajame koncerte.

Repeticija prasideda. Daili lyvauja apie 1500 choristų. Iš anksto paskirti dirigentai pradeda pratimus pagal programą: Kanados ir Lietuvos himnais bei Malda už Tėvynę. Diriguoja ankstyvesnių 4-ųjų Dainų Švenčių veteranė Alice Stephens-Steponavičienė, JAV-se gimus ir užaugusi lietuviškos dainos puoselėtoja. Akomponuoja estų dūdų orkestras ESTONIA. Įspūdis yra jaudinantis, girdint tokias mases dainininkų drauge su or-

kestru atliekant šiuos didinsų mylimas kompozitorius sukūrė, - be jokių išdarymų - pasakė maestro. Na, čia kūrins "Iš visų kraštų pasaulio". Diriguoja pats autorius. Senasis maestro Lietuvos ežerų paviršiais gana reiklus. Jis keletą kartų sustabdo dainininkus, stengdamasis pabrėžti kai kuriuos svarbesnius punktus. Jis netais galinga upė, plačiai parri, kad rytoj šis dalykas iškildama į crescendo ir vėl eitų tobulai, tai savaime sunuslūgdama į pianissimo. prantama. Jam gana energingai akomponuoja Aloyzas Jurgutis. Tai neseniai ištėlynės atvykęs pianistas ir chorvedys, apie kurį dar pakalbėsime.

Dabar eilė ateina ir aukščiausiai minėtajam Aloyzui Jurgutiui, kuris turės pravesti sekančias 4 dainas: Dainų Dainelę - J. Naujalio, "Po Aukštus Kalnus" - K.V. Bačiūno, "Siūbau, Lingau Paukštėlis" - J. Zdaniaus ir "Nurimk, Sesut" - V. Jakubėno. Na, šis Chicago Lietuvių Operos dirigentas pasirodė ne tik puikus chorvedys, bet ir mokantis apeliuoti į abiejų lyčių choristus, pavartodamas gerą dozę humoro, kas paskatino mus labiau paklus ti jo pageidavimams. Tai jau įgudęs masinių chorų vilkas, meistriskai pravedęs visus kūrinius. Jam akomponavo torontiški Prisiškėlimo Parapijos chorvedys E. Krikščiuonas.

- Dabar, vyručiai, pasipauskit, - ateina eilė Alfonsui Mikulskiui, kuris pravės 4 dainas vyrų chorui. Visų pirma, gerbiamas maestro keletu žodžių kreipiasi į vyrus dainininkus, trumpai apibūdindamas savo reikalavimus.

Pradėdame su Naujalio "Lietuva Brangi". - Šį kūrinių dainuosime taip, kaip mūsų mylimas kompozitorius sukūrė, - be jokių išdarymų - pasakė maestro. Na, čia kūrins "Iš visų kraštų pasaulio". Diriguoja pats autorius. Senasis maestro Lietuvos ežerų paviršiais gana reiklus. Jis keletą kartų sustabdo dainininkus, stengdamasis pabrėžti kai kuriuos svarbesnius punktus. Jis netais galinga upė, plačiai parri, kad rytoj šis dalykas iškildama į crescendo ir vėl eitų tobulai, tai savaime sunuslūgdama į pianissimo. prantama. Jam gana energingai akomponuoja Aloyzas Jurgutis. Tai neseniai ištėlynės atvykęs pianistas ir chorvedys, apie kurį dar pakalbėsime.

Dabar, vyručiai, pasipauskit, - ateina eilė Alfonsui Mikulskiui, kuris pravės 4 dainas vyrų chorui. Visų pirma, gerbiamas maestro keletu žodžių kreipiasi į vyrus dainininkus, trumpai apibūdindamas savo reikalavimus. Pradėdame su Naujalio "Lietuva Brangi". - Šį kūrinių dainuosime taip, kaip mūsų mylimas kompozitorius sukūrė, - be jokių išdarymų - pasakė maestro. Na, čia kūrins "Iš visų kraštų pasaulio". Diriguoja pats autorius. Senasis maestro Lietuvos ežerų paviršiais gana reiklus. Jis keletą kartų sustabdo dainininkus, stengdamasis pabrėžti kai kuriuos svarbesnius punktus. Jis netais galinga upė, plačiai parri, kad rytoj šis dalykas iškildama į crescendo ir vėl eitų tobulai, tai savaime sunuslūgdama į pianissimo. prantama. Jam gana energingai akomponuoja Aloyzas Jurgutis. Tai neseniai ištėlynės atvykęs pianistas ir chorvedys, apie kurį dar pakalbėsime.

A A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS; BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

Susirenka kiekvieną trečiądienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjus pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 631-6834, Henriui N. 277-7868.

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTINOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIANIS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

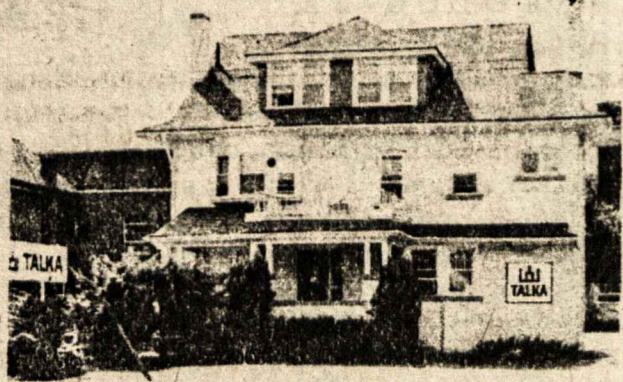
TEL. 268-3071

636 EAST BROADWAY - SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$12000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupos 7 1/4%
term. depozitus 1 m. 8 1/4%
term. depozitus 3 m. 9 1/4%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 1/4%

PAGERBTUVĖS

diniu kalbėtoju sutiko būti Sušaukta Hamiltono pedagogas A. Rinkūnas iš Toronto, o pagerbimui vadovau- rinkime rugpjūčio mėn. 23 d. ti B. Kronas.

nutarta atžymėti prel. dr. J. Mentnė programos dalį at- Tadarauko 40 m. darbą, liks Hamiltono Mergaitė Kristaus vynuogynė bei 30 Choras Aldas, dramos teat- m. Hamiltono AV parapijoje. rās Aukuras, taut. šoktygru- tr 65 m. sukaktį š. m. spa- pė Gyvataras tr sol. Roma lto mėn. 22 d. Tam tikslui Mastienė iš Chicago. Pak- išrinktas pagerbimo komite- vietiniai iš anksto gaunami tas, kuris parengė pasis- po pamaldų parapijos salė- trirstė: pr. m. K. Milers/lt - je arba pas tūd. K. Meškaus- tuantistinė mokykla/, vicep - kę, 225 W 2 st. Hamilton, Ont. kat M. Gudinskas /KLB Ha- miltono ap. valdyba/ tr P- timų katnaporat \$25, vienam asmeniui \$12,50 ir studen- tams \$10.

Sveikintimus raštu prašo- me susiti sekr. K. Baronut, 35 Weir St. N. Hamilton, L8H 5E7. o Sunkiai serga F. Butkevi- čienė. Numatoma operacija. e Gražiai praėjo Medžio- tojų ir Meškeriojų klubo Giedraitis gegužinė rugsėjo 10 d. Dalyvavo džiaugdamie- si šiltu rudens oru per 100 hamiltoniečių. K. B.

Iškilmės bus pradėta 4 val. p.p. Mišiomis AV parapijos šventovėje tr 5 v.v. Jaunimo Centre rengiamas banketas. Pagerbimo- pokylio pagrini-

po chicagos dangum

NAMŲ SAVININKŲ D-JA turėtų kiek stiprau veikti dėl kolonijos išlaikymo. Ka- soje yra sutelkta daug tūks- tantų aptie il/. Kai dabar reikia įvairios pagalbos, ntekur nesimato jokios int- elatyvos. MUMS LABAI YRA SVARBU IŠLAIKYTI ŠVARIĄ VIENINGĄ KOLONIJĄ, todėl reikia gyventojus RAGINTI, kad neperleistų savo nuosa- vybių nepageidaujamams

"Lietuvos Aidai" radijo programos pokylio programą pravedė Ed. Vengianskas, prie mikrofono kalba advoka- tas C. Kal. Nuotrauka C. Genučio.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"LIETUVOS AIDAI"
Veda K. RAZDŽIONYTĖ
Veikia:
Pirmadieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Antradieniais 9:00 - 9:30 val. vakaro.
Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vakaro.
Visos laidos iš WOPA stoties 1490 AM bangų.
Adresas: 2646 West 71st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

MŪSU TAUTOS ŽIEDAS IR PĄŽIBA

Visur mes juos matome, sutinkame, daug apie juos girdime, dažnai gėrmės, nei didžiuojamės jų puikiais di- namiškais, ryžto kupiniais sambūriais, įvairių mūsų tautinių švenčių pamnėj- mats, gražiomis suetgomis. Stebimės jų iškilimais, kul- tūringai pravedamomis sto- vyklomis bei kitu plačiat iš- stakojusiu lietuviškuoju jaunatvišku veikimu. Tai - mūsų šaunioji skautija, vi- sur tr visuomet mus lydinti, garbingai lietuviškųjų reika- lų sargyboje vis būdinti, vi- stams ryžto bei ištvermės apšėta teikianti. Tai platus, šakotas tr ištėvų gyventme gūltai šaknis suleidęs dīna- miškai susitorganizavęs jau- nų žmonių jungtinys.

Kasgi pagaltau beapskat- čtuos, kiek šaunų mūsų tau-

laiku labai gausiai rašo ak- tuallais klausimais ameri- kiečių vietiniams laikraš- čiams. Ypatinai geras buvo straipsnis apie nactus tr vi- sokius žyglavimus. Adv. C. Kal yra Marquette Parko Lietuvių Namų Savitinkų D- jos legalus patarėjas, todėl jis kas kiekvieną susitinki- mą paskatina namų savitink- kus uoliai dirbti. Jis kalba tr LA radio programoj. Ačiū!

JAV LB ŠVIETIMO Ta- rybos pr. m. Br. Juodelis š. m. rugpj. 29 d. LF būstinėje sušaukė spaudos tr radio at- stovų konferenciją. Joje bu- vo diskutuotos Lituanistinių Mokyklų problemos, LB mė- nuo tr spaudos vajaus reika- lai.

Svarbiausia reikla rūpintis vaikų stuntimu į šeštadien- nes Mokyklas, rasti mokyto- jų, kurie galėtų mokyti visa nemokančius vaikus lietuviš- kai, teikti lėšas mokyklų iš- laikymui, LB tr švietimo Taryba dės visas pastan- gas Mokyklų problemai iš- risti apylinkėse esamose sąlygose. Pr. m. Juodelis pa- žymėjo, kad lietuviškos or- ganizacijos padeda lietuvių bei jaunimo tarpe išlaikyti, bet yra labai svarbu, kad tėvai jungtųsi į vaikų skatinimą lankyti Mokyklas, kalbėti li- etuviškai namuose tr kovoti prieš bet koki nenorą mo- kintis. Ypač studentus ra- ginti imti lituanistines pa- mokas, nes kalba yra bran- gus dalykas, nteko nekatnuo- ją ją išlaikyti.

LB mėnesyje skatinti skaityti tr remti spaudą. Mažesiems nupirkti knygų, jas skaityti tr užsakyti spaudą, vežti jaunimą į ok. Lietuvą/ ne į lituanistikos kursus/, bendrauti su šetma tr gimtinėmis.

LB skiria Lit. Mokykloms \$40,000. Kitas lėšas sude- da tėvai tr pačios Mokyklos, per parengimus. JAV yra 29 Lituanistinės Mokyklos.

BALFO SEIMAS vyks spa- lio 28-29 d.d. Chicagoje, Marquette Parko parapijos mokyklos salėje. Tuo pačiu metu vyks tr rudentinis va- jus. Tikimasi, kad visi lie- tuvtai jį gaustai rems. Ge- ras yra obalsts: "Balfui pa- aukost- nteko nenustoti" tr žinoma, visada yra lengvau duoti negu prašyti.

tos dukrų tr sūnų patrotis - kat pavyzdinai išauklėjo ši dinamiškoji Lietuvos skautų organizacija. Vėlk vist di- dieji mūsų patrotai vėlkėjai, visuomenininkai, valstybininkai savo laiku perėjo per štos garbingos organizacijos eiles tr po to buvo jai ištiki- mi iki pat savo gyventmo saulėleidžiui.

Dar tr šandieną mes var- giai besurastumėm lietuviš- ką kampelį, kad tr toli iškū- rusi nuo savo tėvynės, kurta- me nebūtų sustorganizavę lietuviškos skautijos viene- tat.

Jūtiksias visiems aiškus - savyos lietuviškos kultūros puoselėjimas, mūsų gražųjų tautinių tradicijų išsaugoj- mas, kitiems jų perdavimas, gamtos meilė, prisitaikymas sveikų kritiškontiškių princi- pų bei idealų.

Ši didelė tr veikli lietuviš- kioji kolonija nekartą turėjo progos gėrėtis tr čia stip- riai susitorganizavusiais mū- sų skautais bei jų gyva veik- la. Neapsitiksime sakydami, kad tai stiprausias, skaitū- mi gaustiausias, tuo pačiu tr veikliausias organizacinis vienetas šioje kolonijoje, drąsiai žygtuojantis didžiųjų tr pagrindinių organizacijų prtekyje.

Taip jau mes su šia orga- nizacija apštrptomė, susi- gyvenome, kad jų buvimo lyg tr nejaučtame. Džtugu yra stebėti, kaip štos organiza- cijos nariai iš kartos į kar- tą jaunų žmonių štrdin su- geba pertekti visą tai, ką mes turime gražaus tr ver- tingo meile savo tėvų žemei, lietuviškai kalbai, kintuo- stus žmoniškumo idealus sa- vo artimui. Tik tam jie tr paaukoja patį gražiausiąjį, brandžiausiąjį savo gyvent- mo laikotarpį.

Išvystydami plačią veiklą, štos kolonijos lietuvtai skau- tai dažnai dalyvauja įvair- tuose tarptautiniuose skau- tijos sąskrydžiuose, jubile- jinėse stovyklose, į jas pa- stusdami atatinamus atsto- vus, mūsų lietuviškosios skautijos reprezentantus.

Tiek savių, tiek tr svetl- mųjų tarpe nemažai jau dė- mesio susilaukusi jų įkurtoji stovyklavietė "Romuva". Tai gražus žmogaus 'rankų dar nesugadintos gūtos gamtos kampelis, visą eilę metų gra- žiai pastarnaujantis štai or- ganizacijai.

Vasaros lauke, ypač vaka- rais, dažnai čia skamba linksma lietuviškoji daina, sklinda laimėngas, sveikas sąmojus, palatmintas jaunat- viškas juokas. Vakaro sute- mose pasišokinėdamos žaid- žia laužo žėžtrbos, velduose švyti tr spindti ugnintai liepsnų šešėliai.

Tarytum palatmintoj štos nuo jos iškūrtmo. Lai per žemės tr štų žmonių auka, amžtus plačiai garbingai

D E M E S I O

KĄ TIK IŠ SPAUDOS IŠEJO MARIJOS AUKŠTAITĖS IDOMI APYSAKA "IŠ EIVIJOS KELIU", KUR VAIZDUOJA NĖŠČIOS MERGAITĖS JAUTRIUS IŠGYVENIMUS, DAILININKO ROMANSĄ, IR KUNIGUI NUOŠIRDŽIĄ, GARBINGĄ MEILĘ, DĖL KURIOS JI AUKOJASI PER SUNKŲ SU JUO ATSISKYRIMĄ.

Knyga turi 207 psl., kaina \$5,50. Užsakymus siųsti per "Tėviškės Žiburius", per D. ir B. Kriaučiūnų krautuvę 313 Barton St. E., Hamilton, Ont. ir per leidėją A. F. Navikevičių: 555 Sheppard Ave. W. #202, Downsview, Ont. M3H 2R7, Canada.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 3/4% už 1 m. term. dep.
8 1/2% už pensijų ir namų planą
7 1/2% speciali taup. sąsk.
7 1/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas
9 1/4% už mortgičius

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrijai mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 Toronto, Ontario M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE
* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačenės All Seasons Travel, b.d.
2224 DUNDAS STREET W. Visais keliainių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M8R 1X6 tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3830 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

IVAIRUS SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svary grynų svorio. Turime parodomai įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
JSTAIGA Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

dumų juostomis vis kyla į skamba, tr aidas visiems at- mėlynasias erdves, kartu kartoja jos pasitinkąjį gy- nešdamasi tr štų jaunų štrd- ventimo keltą tr šūkį jaunų žtų pačias gražiasias svajas, krūtinų: net iki pat aukštojo, žvatgž- dėmis žatžaruojančio pa- dangtų sklauto.

LIETUVIŲ NAMAI

LN turi naują telefono li- niiją: 532-3311. Visais reika- lais kreipkitės šiuo nauju numeriu.

Praeiūtį sekmadienį LN-e buvo rodoma garsinė filma apie Kanados ir JAV lietuvių skautų kelionę ir dalyvavimą tautinėje skautų stovykloje Australijoje. Šią filmą at- vėžė svečias iš Australijos skautininkas B. Barkus.

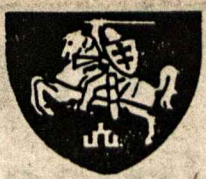
Lapkričio 4 d. įvyks tra- dicinis LN balius ir LN Mo- terų Būrelio rengiama paro- da.

Lapkričio 5 d. sekmadienį 3 val. p. p. šaukiamas visu- tinas LN narių susirinkimas.

• Vasario 16 gimnazijon iš Toronto šiais metais išvyko 5 mokiniai. Deja, negirdėti, kad būtų išvykę iš mažesnių kolonijų, kur nutautėti yra didesnis pavojus.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

BALTIC ENTERPRISES

P.O. Box 8241
Boston, Mass. 02114
(617) 268-8376

Kaip Jums, galbūt, jau yra tekę girdėti BALTIC ENTERPRISES yra nauja lietuvių organizacija, užsimojusi išvystyti įvairiausių lietuviško motyvo dalykų gamybą ir prekybą visos Šiaurės Amerikos ir net kitų laisvojo pasaulio kraštų mastu. Mūsų tikslas - sutelkti kaip galima daugiau lietuvių me-
nininkų, dirbėjų, leidėjų ir aplamai lietuvių medžiaginės kultūros kūrėjų į vieną distribucijos sistemą tam, kad galėtume jus kurti dar daugiau ir kad jų darbo vaisių - lietuviškų gėrybių - masiniu platinimu keltume lietuviškąjį sąmoningumą.

Mes renkame visokiausių lietuviškų dirbinių (gintaro papuošalų, ženklelių, audi- nių, drožinių, instrumentų, lipdžių, marškinėlių, vėliavų, sveikinimo kortelių ir t.t.) gamintojus, taipgi magnetofono juostelių, plokštelių, anglišių knygų apie Lietuvą ir kt. leidėjus į vieną būrį. O iš to mūsų centro jų įvairiomis gėrybėmis aprūpinsi- me urmu lietuviškas krautu- ves ir ypač pavienius išei- jos lietuvių masinio katalo- go būdu.

Mes nesiekiame su niekuo konkuruoti. Priešingai, mes norime esančioms lietuvių prekyboms padėti, jas aprū- pinant gausesnėmis bei įvai- resnėmis gėrybėmis, nori- me dirbėjams, leidėjams ir kitiems gamintojams atverti dar iki šiol jų nepasiektą rinką, o po visą Šiaurės A-

mėriką ir kitus kraštus pa- sklidusiom lietuvių masėms trokštame sudaryti patogią galimybę per mūsų centrą prieinamai tomis gėrybėmis pasinaudoti.

Pagrindinis mūsų veiklos įrankis - didelis, mažiausiai 52 puslapių spalvotas liuksu- sinis katalogas, kurio pa- galima daugiau lietuvių me-
nininkų, dirbėjų, leidėjų ir aplamai lietuvių medžiaginės kultūros kūrėjų į vieną dis- tribucijos sistemą tam, kad galėtume jus kurti dar daugiau ir kad jų darbo vaisių - lietuviškų gėrybių - masiniu platinimu keltume lietuviškąjį sąmoningumą.

Vien išspausdinti tą mūsų planuojamą spalvotą katalo- gą kainuos tarp 20 ir 25 tūkstančių dol., todėl mums yra labai reikalinga lietuvių visuomenės parama. Pir- miausiai kviečiame katalo- gą iš anksto užsisakyti, pri- siunčiant 2 dol. JAV ir Ka- nadoj, (3 dol. kitur), išlai- doms padengti. Kadangi ka- talogą leisime tik vieną kar- tą, jį papildydami laikas nuo laiko priedėliais, o nebe- naujomis laidomis, tai užsi- sakydami jį iš anksto, užsi- tikrinsite, kad egzempliorių gausite.

Be to, mes į katalogą pri- imame visokius lietuvių pre- kšlininkų ir šiaip organiza- cijų bei pavienių asmenų skelbimus. Tai reta proga didžiuliu mastu išgarsinti Jūsų prekybą, patarnavimą

ar idėją. Prašome teirautis pas mus dėl skelbimų kainų.

Pabrėžtina, kad tokio už- mojo - visų lietuvišką inte- resą atitinkančių prekių ga- mybos bei distribucijos centro visos išei-
vos mastu - dar niekas prieš mus nėra bandęs įgyvendinti. Todėl mums labai reikia tautiečių pritarimo bei paramos. Jei- gu kas dirba lietuviško sti- liaus gaminių ir mūsų orga- nizacija dar nėra su juo su- sitarusi, prašome skubiai at- siliepti, kad galėtume įtrauk- ti į katalogą. O iš visų lie- tuvių laukiame ir prašome talkos, ar tai pasiūlymais, ar tai geromis idėjomis, ar tai lėšomis, užsisakant ka- talogą, ar paduodant skel- bimą.

Reikia paminėti, kad iš- vystę plačią distribucijos sistemą, ypač lietuviškai ne- kalbančių ar toliau nuo lie- tuvybės centrų gyvenančių tarpe, talkiname mūsų veiks- niams bei kitoms organizaci- joms, dovanai skleidami jų informacinę literatūrą, ypač anglų kalba. Taip pat talkina- me lietuvių spaudai, rinkda- mi laikraščių ir žurnalų pre- numeratas.

Baltic Enterprises bend- rove šiuo metu sudaro ketu- ri jauni Bostono vyrai: Myko- las Drunga, Gintaras Karo- sas, Norbertas Lingaitis ir Rymas Manomaitis. Patys bū- dami lietuviškų plokštelių rankdarbių, knygų entuziastai manome, kad ir kitiems tau- tiečiams lietuviškos gėrybės kelia bei gaivina tautinį są- moningumą. Mes sudarome pirmąją išei-
vos proga tomis gėrybėmis patogiai masiniu būdu pasidailinti ir dėl to drįstame prašyti mūsų brolių bei sesių pasipirties.

Baltic Enterprises

ST. PETERSBURG, FLORIDA

KLUBO PIRMININKO ŽODIS

"Dar taip neseniai rinko- mės Klubą salėn rinkti nau- jos klubo valdybos, direkto- rių bei revizijos komisijos. Po rinkimų prasidėjo didieji darbai. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas ir tuojau po to labai daug darbo reikalaujantis tarptautinis festivalis-Inter- national Folk Fair. Reikėjo surasti paviljonų vadovus, jų darbininkus, transportaci- jos priemones ir t.t. Visas šis darbas pareikalavo tal-

kos ir daug daug darbo va- landų. Nemaža darbo parei- kalauja ir einamieji klubo reikalai. Per pirmus šių metų 6 mėnesius buvo 16 klubo valdybos posėdžių. Lyg ir nepajutome, kad jau žengia- me į antrą pusmetį. Būda- mas šios kadencijos klubo pirmininku, noriu pasi- džiaugti valdybos ir direk- torių darbštumu ir geru su- gyvenimu.

... Šio klubo iniciatoriai yra senosios kartos lietuviai. Su pagarba stebimės jų turėtais ryžtingais užsimojimais, or- ganizuojant šį klubą. Laikas bėga nesulaikoma. Į klubo reikalų tvarkymą įsijungę jaunesnioji karta. Iš klubo garbės lentos į mus žvelgia su pasitikėjimu seni veldai. Dalis jų jau iškeliavo amži- nybėn, bet kiti dar ir šian- dien sielojasi ir rūpinasi tos mūsų lietuviškos tvirtovės reikalais. Beveik kas sek- madienį matome savo tarpe trigubą tūkstantininkę V. Jo- mantienę. Kita triguba tūks- tantininkė V. Ainorienė dėl ligos jau pas mus nepasiro- do. Šios ir visi kiti tūkstan- tininkai, prie kurių prisijun- gę ir gražūs būrelis ir jau- nųjų ateivių, taip pat ir virš 200 šimtininkų, padarė tai, kad mes turime St. Peters- burge tai, kas Čikagai yra Jaunimo Centras ar New Yorkui Kultūros Židinis.

Kviečiu visus klubo narius ir visas lietuviškas organi- zacijas jungtis į bendrą dar- bą išlaikyti šią lietuvišką tvirtovę sekančiais kartais. " Šį žodį tarė Klubą pirmi- ninkas K. Jurgėla.

• Tautos šventės minėji- mas įvyko rugsėjo 10 d., ku- rių suruošė LB St. Peters- burgo Apylinkė. Pamaldos vyko Holy Name bažnyčioje. Pamokslą sakė prel. Balkū- nas, minėjimas tęsėsi salė- je, dalyvaujant šauliams su vėliavomis. Dr. H. Lukaševičius buvo paruošęs trumpą paskaitą, grupinę deklama- ciją atliko S. Vaškienė, P. Armonas, A. Matelka, S. Vel- basis ir S. Vaškys.

• Klubas ruošia rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės lite- ratūros vakarą lapkričio m. 1 d.

• ALTos St. Peterburgo skyrius buvo suorganizavęs ypatingai sklandų laiškų ra- šymą JAV Prezidentui, Vals- tybės Sekretoriui ir Floridos senatoriams Viktoro PET- KAUS iš sovietinio kalėjimo gelbėjimo reikalu. Per du sekmdienius pasirašyta ir

Mūsų Kredito Unijos Valdybos nariui A. A. VYTAUTUI Z. KUDŽMAI mirus, jo žmonai Genovaitė, sūnui Vytautui, dukroms Audrai, Daliai ir Ramunei su šeimomis, broliui Augustinui su šeima ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba, Komisijos ir Tarnautojai

Mūsų Kredito Unijos nariui A. A. JUZUI JANKAUSKIENEI mirus, jos sūnams Simonui ir Vincentui Dainiams, dukterims Louise Russell, Isabell Weiner, Albinai Bissonette, Anelei Parsons, Mary Mačiukienei ir jų šeimoms bei ki- tiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

VYTAUTUI KUDŽMAI netikėtai mirus, jo žmoną Genovaitę, sūnų Vytautą, dukteris Ramunę, Dalią ir Audrą, brolių Augustiną ir jų šeimas bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime -

Alė ir Vytas Pakalniškiai

KRONIKA

Montreal

ISKILI JAUNA LIETUVAITĖ MONTREALIETĖ

Vida Adamonytė baigė McGill Universitetą aukštasis

išsiųsta 870 laiškų. Tai pa-
vyzys kitoms kolonijoms.

• Lietuvių Fondas išei-
vos yra pats didysis lietuvių
švietimo, mokslo ir kultūros
rėmėjas, skatintojas, vykdy-
tojas ir globėjas. Kiekvieno
lietuvių pareiga jį remti. Ne-
laukite iki kas nors į jus
kreipsis, prašydamas jam
aukos. Čia LF reikalais rū-
pinasi A. Ragelis ir aukas
prilima klube. Informacijos-
tel: 343-2342.

• Klubą pirmininku kelis me-
tus buvęs Albinas Karnius su
žmona Angele išvykę buvo į
Chicago - brolio Broniaus
dukters vestuves. Anksčiau
juodu buvo nuvykę į Pasaulio
Lietuvių Dienas Torontė.

pažymiais ir gavo Bakalau-
ro laipsnį pasirinkusi Geog-
rafijos-miestų sistemų sri-
tį.

Vida siekia įsigyti Magis-
tro laipsnį "Urban and Re-
gional" planavime ir tęs
studijas Waterloo universi-
tete.

Šalia tų studijų, Vida Ada-
monytė yra baigusi Pedago-
ginį Institutą, įsigydama mo-
kytojos diplomą ir jau yra
šioje srityje dirbusi. Ji bai-
gė Public Relations Manage-
ment McGill ir dirbo Mont-
realio miesto Public Rela-
tions Departamente, Inter-
national Cycling Competition
kaip vertėja ir laimėtojams
dovanų įteikėja; taip pat ji
Olimpiadoje sutiko užsienio
aukštųjų svečius.

Gabi ir darbšti Vida lais-
vai vartoja 5 kalbas. Ji bai-
gė Lietuvių Seštdieninę Mo-
kyklą, buvo aktyvi Aušros
Vartų Choro dalyvė, mokėsi
muzikos keletą metų pas
sol. Elžbietą Kardelienę.

Linkime mielai Vidai Ada-
monytei ir toliau išvermės
ir sėkmės atsiekti užsibrėž-
to tikslo.

NESPEKULIATYVINIS
PARDAVIMAS
už 27.000 dolerių. -
3 butų (Triplex) namas
moderniai įrengtas -
St. Michel, Montreal, P. Q.
Skambinti 728-1725.

KEITH BUILDING MAINTENANCE

NAMŲ REMONTAS

Taisymas stogų, įvairiausi dažymo ir kiti darbai -
Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas
Leoną Gurecką 366-2548.

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuaju
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių prie-
monių pardavimas ir įren-
gimas. Atstovaujame -
Hydro - Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens tie-
kimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE - 366-0330

\$1 kelnėms-
pristatant
ir atsiimant

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
SKAMBINKIT -

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Baync 365-1143

29 55 Allard Street, Ville Emard
766-2667.

364-7818

LAURENT DAIGNEAULT

CHRYSLER

Dodge Trucks

SALES & SERVICE

Esso

LA SALLE AUTOMOBILE INC.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, pr. e Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

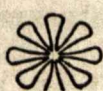
NL REIKALAI

PADĖKA

NL laikraščiai organizacijos ir skaitytojai yra pa-
aukoję ir praturtinę admi-
nistracijos kasą. Jiems ne-
delstiną padėką sutrukdė va-
saros atostogos, ir taip lai-
kas neužčiuomomis prabėgo. Bet
jie visi nebuvo užmiršti, pas-
mus jų kortotekose atžymėti
ir šiems geradariams padė-
ka nėra nesumažėjusi:
(tąsa)
Žukauskas Julija, Vilimavi-
čius Kostas, Janulionas S.,

Giriūnas Alb., Baron John,
Dagilis V., Pauliukas A.,
Kartis Jonas, Latvaitis And.,
Pareštis A., Zukas Kazys,
Jurkus Rimantas, Vitkaus-
kas Vincentas, Dranseika P.,
Guobys Mykolas, Petrulis
Genė, Norkellunas P., Sat-
kūnas P., Mačionis Emilija,
Jaugelis O., Mockus Vl.,
Geležinis P., Povilauskas
A., Matukaitis Vl.

Visiems nuoširdus ačiū. NL.

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Studentų ateitininkų sto-
vykla įvyko rugpjūčio mėn.
27 d. - rugsėjo 4 d. Dainavoje.
Suvažiavo studentai iš įvai-
rių Kanados ir JAV vietovių,
net iš V. Vokietijos, Argen-
tinios ir Australijos. Iš Mont-
realio buvo nuvažiavusios
Julija Adamonytė ir Kristina
Mališkaitė.

Stovyklą suruošė Detroito
draugovė, kurios p-kė Gintė
Damušytė. Stovyklos vado-
vybę sudarė: komendantas-
Saulius Girnius SAS CV p-
kas, berniukų vadovas- Ri-
mas Čepulis, mergaičių va-
dovė- Indrė Damušytė, van-
dens sargas- Andrius Kaz-
lauskas, ūkvedys Kęstutis
Smalinskas, kapelionas- kun.
Kazimieras Pūgevičius. sek-
retorė- Kristina Veselkaitė,
iždininkas-Saulius Jankaus-
kas. Stovyklos tema-"Aš ir
pasaulis", kurią sudarė ke-
turių paskaitų ciklas: "Aš
ir Amerika" (pristatė kun.
Antanas Paškus ir dr. Rick
Levy jaunas psichologas,
"Aš ir Lietuva" skaitė Au-
gustinas Idzelis. Simpoziumą
"Aš ir organizacija" prave-
dė Gabija Juozapavičiūtė ir

Almis Kuolas, o paskaitą
"Aš ir Kristus" skaitė Lilė
Grazulienė. Kiekviena diena
buvo labai graži ir karšta,
todėl popietės stovyklautojai
praleisdavo prie Spyglio
ežero. Kiekvieną dieną vyko
sportas, Mišios ir būreliai:
chorelis, laikraštėlis ir
žmogaus Teisių būrelis, ku-
ris suruošė demonstracijas
Lansing, Mich. (valstijos
sostinėje), iškeliant žmogaus
Teisių reikalą Lietuvoje, y-
patingai pabrėžiant Balio
Gajausko, ir Viktoro Petkaus
bylas. Viena stovyklos diena
buvo pašvęsta tautiniam me-
nui.

Vakarinės programos taip
pat buvo įvairios ir įdomios.
Pradėjome su susipažinimo
vakaru, sekė sporto vakaras,
psichologinės pratybos, su-
sikaupimo vakaras, fuksų
vakaras, tautinių šokių va-
karas, talentų vakaras. Šo-
kams grojo Rimo Kaspučio
orkestras Romantika. Pas-
kutinį vakarą klausėmės
linksmos operetės, o po to
nuėjome prie laužo. Pirmą-
dienį po pusryčių pradėjo vi-
si skirstytis. Gaila buvo iš-
siskirti, bet visi pasijaužėjo
sugrįžti kitais metais. J. A.

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL: 255-3536

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

AUKSINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

M. ir K. Janulioniams, gy-
venantiems Eastern Town-
ships, netoli Knowlton, buvo
suruoštas 50 metų vedybinės
sukakties paminėjimas.

Tėvus mylintis ir labai
jais besirūpinantis sūnus
Pranas, kuris neseniai buvo
perkeltas svarbioms parei-
goms į Torontą, su savo duk-
terimis suruošė jiems gra-
žų paminėjimą.

Buvo sukvieisti giminės
draugai ir apylinkės lietu-
viai kaimynai, kurių suvažia-
vo apie 60.

Pirmiausia išpūdingai su-
kaktuvininkus pasveikino
3 jaunos anūkės ir gražią
sveikinimo kalbą pasakė sū-
nus.

Po to kalbėjo ir kiti, lin-
kėdami jiems sveikatos, ilgo
amžiaus ir prie gražiai pa-
ruošų stalų sukaktuvinin-

K. ir M. Janulioniai

R E N K U

Montrealio apylinkėje senas lietuviškas knygas,
laikraščius, plokšteles išleistas Lietuvoje ir
emigracijoje.

Petras Adamonis

Tel. 722-3545.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU ĮŠIMTINI JUMS,
PASITARNAUS!

UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

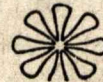
Kanados Šaulių Rinktinės 10-čio minėjimas — vėliavos šventinimas

SPALIO 7 d., ŠEŠTADIENĮ 6,30 val. vakaro AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

a) MINĖJIMO AKTAS — VĖLIAVOS ŠVENTINIMAS.

b) Meninę programą atliks Solistė GINA ČAPKAUSKIENĖ ir Aušros
Vartų Choro VYRŲ OKTETAS.

c) BANKETAS, BUFETAS, LOTERIJA, J. Rimeikio orkestras —
"TRIMITAS".

Įėjimas — 10.00 dol.

SPALIO 8 d., SEKMADIENĮ 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje Iškilmingos Pamaldos
ir 12,30 val. p.p. SVEČIŲ IŠLEISTUVĖS — PIETŪS.

Dalyvavimas — 5.00 dol.

Maloniai kviečiami visi Montrealio lietuviai šioje Šaulių
šventėje dalyvauti.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS V A L D Y B A

kams sugiedota Ilgiausių nė su sūnum Pranu lankėsi
Metų. Lietuvoje.

M. ir K. Janulioniai, buvę Vasaros metu jų ūkin su-
montrealiečiai, yra žinomi, važiuoja daug ir ankščiau, ir
kaip labai draugiški ir mieli po karo atvykusių į šį kraštą
žmonės. Nors jau virš 50 m. lietuvių. Jie vienodai vi-
kaip gyvena Kanadoje, Lietu- siems yra draugiški, mal-
vos nėra užmiršę. Prieš ke- nūs, visus gražiai priima ir
letą metų Marytė Janulionie- pavaišina. J. A.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3

Antradieniais 10-3

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 10-8

Penktadieniais 10-8

Šeštadieniais 9-1

Sekmadieniais 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 1 metų 8 3/4%

pensijų ir namų s-tas 8 1/2%

taupomąsias s-tas 7 1/4%

depozitų-čekių s-tas 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines 9 1/2%

nekiln. turto 9 1/4%

investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000,
asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000.
Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne
PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT INC.

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ

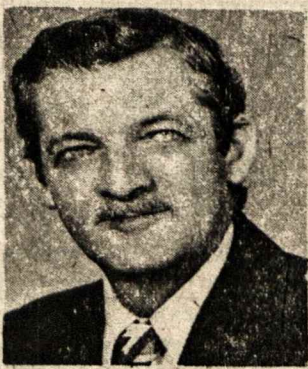
BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra
aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas 6.0 %

Taupomąsias s-tas 8.25 %

Pensijų planas 8.5 %

Term. ind. 1 m. 9 %

Term. ind. 2 m. 9.25 %

Term. ind. 3 m. 9.5 %

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 10.5 %

Nekiln. turto 10.0 %

Čekių kredito 12.0 %

Investicines nuo 10.5 %

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki
3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo
10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki
spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v.
vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.